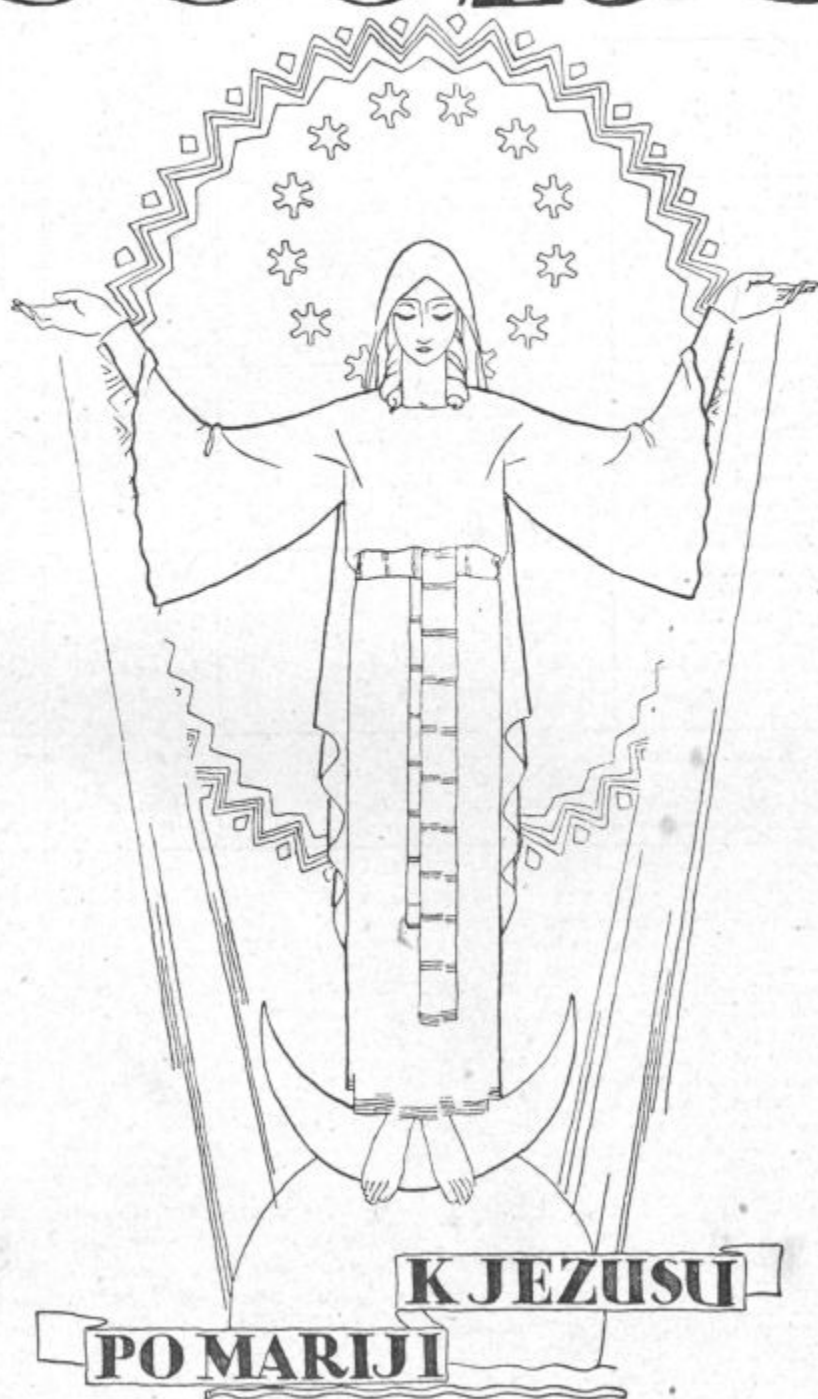

BOGOLJUB

Koledar Apostolstva molitve za september 1931.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Krščanski nauk.

Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Katoliške šole na Kitajskem.

Mesečni zavetnik: Sv. Peter Klaver (9)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.		
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.	
1 2 3 4 5	Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Egidij op. Štefan kr. Mansuet š. Rozalija d. Lavrencij Just. š.	Verska vzgoja v šolah Zasebne verske šole Bramba pravic Cerkve Sv. obhajilo prvi petek v mesecu Zadeve naših škofov	Besnica Ljub. Sv. Jakob Crmošnjice slavina Vreme	Sv. Florijan Žetale Sv. Rok Soprcce Sv. Jožef na S.
6 7 8 9 10 11 12	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	15. pob. Zaharija Regina d. Rojstvo D. M. Peter Klaver sp. Nikolaj Tol. sp. Prot in Hijacin m. Ime Mar. Dev.	Apostolstvo mož in fantov Verske organizacije Marijine družbe Klaverjeva družba Brezposelni Vdanost v trpljenje Poglobitev verskega življenja	Kranjska gora Mokronog Cerknica Homec Poštnik Primskovo Vel. Lošče	Sv. Jožef na S. Trbonje Ribnica Sv. Anton Poh. Vuhred Sv. Primož
13 14 15 16 17 18 19	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	16. pob. Filip m. Poviš. sv. Križa Marija 7 žal. † Kornelij in Cibr. Rane sv. Franč. † Jožef Kup. sp. † Januarj m.	Posvečevanje nedelje Zmaga sv. Cerkve Skupna molitev po družinah Sprte družine Duhovne vaje, ljudski misijoni Zakonska zvestoba Pogostno sv. obhajilo	Boštanj S. Križ Kost. Šmarje v. oih. Gradec Št. Lambert Sv. Planina Krže	Zavrce Sv. Barbara H. Leskovec Sv. Trojica v. Vid, Pluj Škole
20 21 22 23 24 25 26	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	17. pob. Evstahij Matej ap. Tomaž Vil. š. Lin p. Marija reš. jetn. Kleofa m. Justina d. m.	Delo katoliške akcije Redovniški poklici Sprava sovražnikov Bolniki reveži Tezko skušani, obupani Dobra priprava na zakon Naši misijonarji v Bengal.	Svibno Brunsice Hrastje Koprivnik Boh. Repnje Vinica Bevke	Škole S. Martin Sel. Š. Janž p. Vel. Št. Ilj Vel. Šostanj Gor. Ponikva
27 28 29 30	Nedelja Poned. Torek Sreda	18. pob. Kozma in l. Vaclav kr. Mihael nadang. Hijeronim c. uč.	Svela ura, duše-žrtve Priporočene zadeve Posvetitev družin S. J. Ta mesec umrl	Krka Stična Poljane n. Šk. L. Trzin	Bele Vode Gor. Lendava Zavodnje Laško

PROŠNJE.

Mladenka se priporoča presv. Srcu J. in M., sv. Antonu P. in sv. Mali Cvetki, za zdravje v dolgotr. bolezni. — Neimenovana (Banja Luka) se priporoča sv. Antonu, sv. Jožefu in sv. Kozmu za srečni zakon, sv. Luciji pa za zdravje oči. (Dar 20 Din za Bogoljuba.) — Mar. družbenka se priporoča Mariji Pom., sv. Antonu, sv. Jožefu za pomoč v dušnih in telesnih stiskah. — P. Fr. se priporoča Srcu J., Mariji Pom., sv. Tereziji D. J., sv. Jožefu, za zdravje bolne noge. — M. B. se priporoča sv. Mali Cvetki in sv. Jožefu za ozdravljenje. — M. d. (Zg. Ponikva) se priporoča Mariji Pom. in sv. Pankraciju za stanovitnost. — Mar. družbenka se priporoča sv. Mali Cvetki in † škofu Slomšku za spoznanje pravega poklica. — I. P. se priporoča Žal. Materi b., sv. Jožefu, sv. Tereziji in † škofu Slomšku za pomoč v dušnih in telesnih stiskah in za zdravje v družini.

Bolna oseba se priporoča Mariji Pomočnici za zdravje. — Neka žena prip. Mariji Pomačaj svojega moža, da bi se odvrnil od slabe tovarišije.

ZAHVALE.

M. V. se zahvaljuje za uslišanje Mariji Pom. kr., sv. Tereziji D. J. in † o. Mihaelu Pro. — Jereb Urš. se javno zahvaljuje prebl. Devici Mariji, sv.

Jožefu in sv. Mali Cvetki za srečno prestano težko operacijo. — J. D. s Črnuč se zahv. presv. Srcu J., lurski M. b., sv. Jožefu, sv. Kozmu in Damijanu, sv. Antonu P. za uslišanje. — Fant iz Savinjske doline se javno zahv. Mariji Pomočnici za varstvo pri vojaki in za odvrnitev nesreče pri delu. — Družbenka iz Bevk se zahv. sv. Tereziji D. J. za uslišano prošnjo v važni zadevi. — T. B. L. se zahvaljuje Mariji in sv. Jožefu za večkratno uslišanje v težkih zadevah in dušnih dvomih ter za druge nepričakovane milosti.

RAZNO

Razstava Bratovščine sv. Rešnjega Telesa bo v dneh od 5.—9. septembra v dvorani škofijske palače v Ljubljani. Razstavljeni bodo cerkveni paramenti, ki jih je naredila bratovščina s pomočjo darov svojih članov za ubožne cerkve ljubljanske škofije. Na razstavi bodo tudi predmeti, ki so jih posamezne članice naredile in posebej namenile kot darove za misijone. Vsem, ki se zanimljejo za cerkveno Nadaljevanje na 3. strani ovitka.

Dvojno slavlje na Brezjah

Srečna je bila misel, da naj Slovenci v središču češčenja Marijinega, na naših Brezjah, proslavijo 1500letnico efeškega vesoljnega cerkvenega zbora. V častnem številu so se odzvali povabilu Katoliške akcije častilci Marijini, zastopniki cerkvenih organizacij, prosvetnih in verskih družb. Že davno ni bilo toliko našega vernega naroda na Brezjah, kot v nedeljo 26. julija, na praznik svete Ane, ko je bila obenem napovedana tudi spominska svečanost za pospešitev beatifikacije misijonarja Barage.

Že na predvečer je mrgolelo vernikov okrog sijajno razsvetljenega svetišča Marijinega. Zunaj na prostem je imel cerkveni govor ribniški dekan A. Skubic o važnosti zgodovinskega koncila v Efezu pred 1500 leti. Po tem večernem govoru se je razvrstila tako zvana rimska procesija s svečkami. Udeležencev je bilo okrog 4000. V jutro so se pridružile nove množice pobožnih romarjev. Vrsta za vrsto se je pomikala k svetemu obhajilu. Glavna služba božja je bila na trgu pred cerkvijo, kamor so v sprevedu prenesli iz svetišča čudodelno podobo »Marije Pomagaj«.

Na prirejeno prižnico je stopil duhovni vodja navzočih ameriških Slovencev, župnik J. Plevnik. Njegov govor je bil posvečen slovenskemu rojaku, misijonskemu škofu Frideriku Baragi, ki je umrl v sluhu svetosti. Koncem pridige, v svečanem razpeloženju vseh navzočih je stopil generalni vikar Ign. Nadržah imenom vseh Slovencev, tudi ameriških, ter izročil spomenico z 20.000 podpisi ljubljanskemu vladiki kot prošnjo, naj bi kar moč pospeševal delo za beatifikacijo častivrednega misijonskega škofa Barage, kar je prevzvišeni radevolje obljubil.

Sveto mašo je nato daroval škof dr. Gregorij Rožman, nakar je sledilo slavnostno zborovanje Katoliške akcije. Ko je zdravnik dr. Fr. Debevec kot podpred-

sednik KA zbranim množicam spregovoril tople pozdravne besede, je nastopil profesor in bivši prosvetni šef dr. K. Čapuder s presrčnim in ganljivim govorom. Uvodoma je pojasnjeval pomen efeškega koncila za Marijino češčenje. Nato je pa s posebnim ozirom na sedanje čase in predvsem na naše razmere spretno pa ganljivo obenem slikal brezmadežno Bogorodico kot Mater vere, Mater upanja, Mater ljubezni. Beseda govornikova je prihajala od srca — Marijanskega, pa je šla do srca in ganila ter ogrela tudi može. Mnogim se je ob topli, iskreni besedi zarosilo oko.

Drugi govornik, g. Ivo Peršuh, je opisoval apostolsko delo misijonarja škofa Barage. Postavil ga je vsem kot zgled neumornega dela za neumrljive duše, kot zgled molitve in zlasti ljubezni do Boga.

Jedrnaté pozdravne besede je spregovoril nato predsednik ameriške KSK Jednote, g. Fr. Opek a. Izjavil je: Katoliška akcija med ameriški Slovenci se prizadeva, ohraniti izseljence zveste Bogu in narodu: z delom v cerkvi, v šoli in v društvih. Trdna vez med rojaki v tujini in med rojaki na rodni grudi pa bodi beatifikacija našega Barage. Po njegovem zgledu bodo skušali delovati in živeti tudi ameriški Slovenci.

Omenjamo še, da je zborovalce končno pozdravil tudi predsednik ameriške Baragove zveze, g. Anton Grdina, in želel, da bi tudi slovenski izseljenci kazali vsekdar tako navdušenje za vero in rod, kakršno je opazoval ta dan na Brezjah.

Vodja zborovanja, predsednik dr. Debevec, je končno predlagal, naj se pošlje sv. očetu Piju XI. v Rim vdanostna brzojavka. Sprejet je bil z navdušenjem sledeči pozdrav:

»Nj. Svetosti Piju XI. Vatikansko mesto. — Tisočere množice slovenskega ljudstva, zbrane na Brezjah, ob največjem Marijinem svetišču našega naroda,

da proslave spomin na proglasitev Marije kot Bogorodice na efeškem koncilu, in da izroče svojemu škofu prošnjo za uvedbo beatifikacijskega procesa — slovenskega rojaka in indijanskega misijonarja Barage, izjavljamo Nj. Svetosti svojo otroško vdanost in nemejeno zvestobo. Prepričani smo, da vršimo z današnjo proslavo v eminentnem smislu pravo Katoliško akcijo. Gojimo veselo nado, da bo mogla Cerkev dvigniti našega rojaka na oltarje...»

Godba je zaigrala papeško himno. Predsednik zborovanja je nato poudaril, da smo dolžni kot Slovenci in katoličani in brez dvoma najzvestejši državljani, spomniti se tudi njega, ki z vso ljubeznijo skrbi za procvit našega naroda in za prospeh naše jugoslovanske zastave. Po navdušenih ovacijah se je našemu vladarju Nj. Vel. kralju Aleksandru odposlala pozdravna brzojavka sledeče vsebine:

»Nj. Veličanstvu kralju Aleksandru. Beograd. — Z velikega zbora Katoliške akcije na Brezjah na proslavi 1500letnice efeškega koncila ter spominske svečanosti svetniškega misijonarja škofa Barage, ob prisotnosti ameriških Slovencev, pošiljajo Nj. Veličanstvu tisoči naših najboljših državljanov vdane pozdrave.«

Za slovo je predsednik izrazil željo, naj vsi častilci Marijini odnesejo s tega

zborovanja poleg lepih vtisov tudi trdne sklepe, da bodo živeli in delali tako, kakor je dolžnost pravega katoličana.

*

Za področje »Prosvetne zveze«, ki obsega Štajersko, Koroško in Slov. Krajino, je bila določena enaka proslava v dneh 3. in 4. avgusta. 4000 članov je poromalo k Mariji Pomagaj. Verni zastopniki obširne »Prosvetne zveze« so pazno poslušali temeljite cerkvene govore odličnih gospodov: Msgr. Vrežaja, dekana Gomilška, katehetov prof. Zivortnika in Richterja. Spovednice so bile zasedene in oblegane od druge jutranje ure dalje. V ponedeljek je bilo po končanih cerkvenih pobožnostih prosvetno zborovanje. Predsednik Zveze dr. J. Hohnjec je v zvezi s proslavo efeškega jubileja poudarjal, kako je Marijino češčenje, ki ga goje naše prosvetne in vzgojne organizacije, vir svežega in čistega idealizma, ki je brez njega človeško življenje skoro neznosno breme. Te ga idealizma, ki je predvsem potreben naši mladini, je na svetu vedno manj; umika se nevarnemu materializmu. Zoper zlo, ki sili povsod na plan, zoper prevratne načrte najdemo močno in zanesljivo brambo v katoliški Cerkvi in njenih organizacijah.

Zaključil je svoj govor s tem, da je predlagal, naj zbor brzojavno pozdravi svetega očeta Pija XI. in Nj. Veličanstvo kralja Aleksandra. Predlog je bil sprejet z velikim navdušenjem.

Marija Mati božja

Ob proslavi 1500 letnice efeškega vesoljnega cerkvenega zbora — govoril na Brezjah dr. Karel Capuder

Marija, božja Mati, Tebi v čast naj govorim danes pred Teboj zbranim množicam Tvojih otrok. Daj o Marija, božja Mati, moč mojim slabim besedam, da pomnože v nas vseh vero v božje resnice o Tebi, da okrepe upanje v Tebe, o Pomoč kristjanov, da užge v nas ogenj ljubezni do Tebe, o Mati svete ljubezni.

Pred 1500 leti so zvečer dne 22. junija 431 prebivalci mesta Efeza v Mali Aziji spremljali z gorečimi bakljami nad 200 škofov udeležencev velikega cerkvenega zbora, ki je proglasil versko resnico, da je Marija Mati božja, po efeških ulicah navdušeno prepevajoč: »Marija, Mati božja, Marija Bogorodica.« In danes pre-

pevamo mi in z nami milijoni Marijinih otrok po širnem svetu isto pesem.

Mi verujemo! »Marija, od katere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus.« Te besede sv. pisma so višek božjega razodetja človeštvu, njega središče in začetek. Verujemo v čudeže in v največji čudež, v največjo skrivnost t. j. učlovečenje druge božje osebe po Mariji. To vero hočemo danes mi vsi tu zbrani na ves glas in slovesno izpovedati. Mi, Marijini otroci, to vero izpovedujemo tudi zato, ker svet danes zavrača skrivnosti, noče priznavati čudežev, ker živi samo za ta svet in hoče uživati samo zemeljske dobrote. Tem bolj krepko izpovedujemo to vero, tem bolj zavestno, ker vidimo dan za dnem, kam

vodi nevera sedanji svet. Videli smo grozote vojne, ki jo je povzročila gospostvaželjnost, pohlep po svetnih dobrinah posameznikov in celih narodov. Vidimo propad in razpad človeške družbe, zasnovane na neveri.

Verujemo v brezmadežnost Marije Device. To vero izpovedujemo danes še posebno, ko svet čistost smeši, ko se občuduje in goji nagota, zatira čut sramežljivosti pri doraščajoči mladini, ko nebrzdano spolno življenje tolikim postaja smoter življenja in vrhunec uživanja. Mi pa verujemo in vemo, kako prelep je čisti rod, mi vemo, da je bodočnost njegova. Mi verujemo, da je Marija brezmadežna zaščitnica svete čistosti, da varuje čisti rod, ki se je pod njeno varstvo zatekel.

Mi verujemo, da je Marija tudi naša mati. V največji bolečini si o Marija, pod križem svojega Sina sprejela to materinstvo. V spominu so nam še besede Odrešenikove: »Žena glej tvoj sin, sin glej tvoja mati!« Danes, ko svet zametuje matere in materinstvo, mi verujemo v matere in vemo, da je samo v požrtvovalnem materinstvu po zgledu naše božje Matere rešitev človeka iz stisk in zablode sedanjega časa.

Vsi narodi verujejo v Tvoje božje materinstvo, o Marija! Naš slovenski narod je prvo svoje cerkev zgradil Gospej Sveti na čast. Pa jih je gradil drugih sto in sto in tudi tu na Brezjah Ti je postavil prelep oltar, kjer se blesti v zlati kroni, o Mati božja. Okoli te Tvoje čudodelne podobe se zgrinjajo neštete vrste vernega ljudstva in vedno iznova vzbujajo vero v sveto resnico božjega učlovečenja po Tebi.

Mati Marija, ki Tvoja vera ni nikdar omahovala, izprosi nam, da ostanemo trdni, neomahljivi in odločni v sveti veri, pripravljeni na žrtve.

V Tebe zaupamo o Marija, kajti mogočna si in vse milosti prihajajo k nam po Tebi. Bog sam je govoril v raju kačizapeljivki: »Sovraštvo bom postavil med tebe in ženo, med tvojim in njegovim zardom.« Slikar te je narisal v Tvoji mogočnosti, stoječo na zemeljski obli, ki se okrog nje ovija kača. Mogočna žena zmagovalka! To sliko gledamo in se z velikim zaupanjem obračamo k Tebi, ki si naša Mati zlasti tudi takrat, ko smo brez telesne matere, ko nas je zapustila, ali odšla v večnost. V Tebe zaupamo v stiskah in težavah z vsemi milijoni in milijoni Tvojih otrok. Ti brani nas, Ti vodi nas v viharjih, o Marija! Narodi zaupajo v Tebe v svojih

velikih stiskah. Kako Te časti in v Tebe zaupa stotilijonski ruski narod, ki je Tebi v čast pozidal krasne cerkve in naslikal prekrasne čudodelne podobe, ki so mu danes v težkih stiskah in mukah veliko upanje. Kako stegujejo k Tebi, Mati milosti, vsi, ki so tlačeni in zatirani, svoje roke! Ko vidimo Tebe, kako streš kači — hudobnemu duhu, očetu zmot in krivih nauk — glavo, smo prepričani, da boš zatrla tudi sedanje velike zmote, ki jih je zasejal med ljudi isti hudobni duh, in da bo proti Tvoji priprošnji zaman sedanje sikanje kače — hudobnega duha, ki zopet ovija svet v svoje zablode. Mi smo polni zaupanja, da boš predvsem nas same obvarovala zmot. Varuj nas zlasti onih zmot, na katere nas opozarja Kristusov namestnik na zemlji: zmote, da moremo brez Boga resnično srečo ženo na tem svetu doseči, da moremo brez Boga in brez vere in brez Tebe, o Marija, prav in dobro vzgojiti svoje otroke, ki nam jih je Bog dal in ki jih bo nekoč tudi od nas zahteval.

Posebno pa zaupamo v Tebe, da boš obvarovala nas, Svoje verne Slovence, pred vsemi sovražniki dušnimi in telesnimi. V težki sili smo in stiski; slušaj o Marija naš proseči glas! Mi zaupamo v Tebe, da boš varovala naše brate in sestre, ki žive širom sveta. Utrdi jih v pravi veri, ohrani jim ljubezen do milega slovenskega jezika!

Mati ljubezni užgi v nas ogenj one ljubezni, ki si jo Ti čutila v srcu do svojega božjega Sina, da bomo trdni in močni, da ne bomo kakor trst na vetru, da postanemo kakor hrast, ki kljubuje viharjem. Danes nam je potrebna močna ljubezen. Materinsko ljubezen hoče odpraviti svet. Otrok naj se loči od matere, da ga vzgoje po svoje brez tople materinske ljubezni, brez vedno na straž stoječe skrbne matere, v bitje, ki bo z vso brezobzirnostjo zasledovalo svoje, samo tuzemske cilje. In kaj bo nastalo, kaj že nastaja? Eden onih, ki sami trgajo otroke od mater, je rekel, da je današnji svet — svet grabežljivih volkov in zato — pravi — je treba nov rod vzgojiti za boj. Drugače nas učiš Ti, o mati Marija! Mi se zatekamo k Tvoji ljubezni in vemo, da nam boš mogočno orožje v boju z grabežljivimi volkovi tega sveta. Tvoj božji Sin, o mati Marija, nas je učil, da je druga glavna — prvi enaka — zapoved: »Ljubi

svojeja bližnjega, kakor sam sebe.« In njegov namestnik na zemlji je že pred 40 leti povedal, kako naj se ta zapoved v časih velike gospodarske in družabne neenakosti dejansko izvaja. Svet ga ni poslušal. Neenakost in siromaštvo je naraščalo in grozi upropastiti vso omiko in uničiti človeško družbo. Pomagaj nam, Marija, mati ljubezni, da prav razumemo in pravilno spolnujemo veliko zapoved ljubezni do bližnjega, da bomo radi delili od svojeja izobilja potrebnemu bližnjemu, da bomo blagostanje, če ga nam je Bog dal, pravilno, kot vestni upravitelji po veliki krščanski zapovedi upravljali.

430 let potem, ko so po Efezu prepevali pesem Mariji Bogorodici, je človeška zmota provzročila velik razkol na Vzhodu; a vendar smo ostali v enem edini s svojimi vzhodnimi brati. Tebe, o Marija, častimo oboji, Tebi se priporočamo, Marija, mati ljubezni, mi vsi danes tu na slovenski božji poti zbrani in Te prosimo: Daj, da postanemo, zopet eno, da zopet med nami zavlada edinost, da ljubezen do Tebe končno preмага stoletne posledice

nekdanjega razkola. Ljubezen preмага vse, ljubezen gore prestavlja in zato vemo, da bo prišel čas, ko bomo vsi bratje skupaj edini, ko se bomo skupaj zbrali okoli svoje nebeške Matere.

Marija, Kraljica kongregacije! Na tisoče nas je zbranih danes tu, ki smo si Tebe ob srečnem trenutku svojeja življenja izbrali za zavetnico in mater. 30 let je minilo, odkar je mlad visokošolec sprejel v družbi s svojim tovariši Tvojo svetinjico, znak Tvoje družbe. Varovala in vodila si ga v viharjih življenja, obvarovala v bojih in danes Ti izreka za to svojo zahvalo in Te prosi z vsemi tu zbranimi Tvojimi otroki, s svojimi brati in sestrami, užgi v nas vseh Tvojih družbenikih ogenj prave ljubezni, ti stel ljubezni predvsem med nami kongreganisti, da bomo močna nepremagljiva četa, ki bo korakala pod Tvojo zastavo v boj za resnico in s Tvojo pomočjo doseglavenec zmage. Marija Mati božja, morska zvezda, Ti vodi nas!

Za Marijino rojstvo

*Ptičko so donesla krila
v moj otožni stan,
tu zapela, naznanila
Tvoj je rojstni dan.*

*Pa me spet je zapustila;
gledal sem za njó:
Kam se je pogledom skrila?
V blaženo nebó!*

*Oh, čutila so ostala
neizražena!
Tiha jih je sila gnala
k Tebi, Blažena!*

*Enkrat tudi srce moje
K tebi poleti,
in tačas Ti vse izpoje,
česar zdaj želi.*

Fr. Neubauer.

Friderik Baraga

zvesti sin slovenske matere — učitelj in apostol Indijancev — izvoljenec božji.

Govoril o priliki Baragovih svečanosti pri zborovanju Kat. akcije na Brezjah dne 25. julija 1931.
Ivo Peršuh

Na čudovit način se odraža delo božje ljubezni v življenju narodov. Kadarkoli se narod iz lastne moči ne more več vrniti s potov narodnega propada, kulturnega suženjstva, moralnih zablod in verske teme, poseže v tok njegove zgodovine roka božja in mu obudi mož, ki z veličino svojih izrednih duševnih zmožnosti zaobrbejo duhovne tokove naroda in so mu še v svoji smrti kot svetilniki, kot živi vrelci, ki se ob njih narod opaja z zakladi čednosti in svetosti.

Naš mali slovenski narod mora v globoki hvaležnosti kloniti pred to nedoumnostjo božje ljubezni in previdnosti. Iz naših bornih kmečkih domov je božja ljubezen od časa do časa in vedno v največji sili klicala može, ki so bili kot hrbtenica narodovega razvoja, kot kremen — skala, ob kateri se še poznim rodovom krešeje iskre svetlih vzorov in v Boga usmerjenih hotenj. Pravi božji poslanci so to, ki jim je dano, da po božjem navdihu presnavljajo lice zemlje in gradijo v človeških srcih

s silo božjih zidarjev veličastvo božjega kraljestva na zemlji.

V dolgi vrsti slovenskih božjih poslancev pa je eden, ki ga v svoji znani nehvaležnosti premalo poznamo. Njegova dela niso le zapustila v našem narodovem življenju neizbrisnih sledov, marveč je njegov duh bogato oplodil celo neobdelano Gospodovo njivo severoameriških, takrat še poganskih Indijancev. Friderik Baraga, v čigar proslavo smo se zbrali, je ta svetla zvezda. Pred sto leti je zasijala kot jutranja zora novega verskega preporoda, naši duhovno obubožani zemlji. Kmalu nato je pa ljubezen tega apostola zajela stotisoče duš v temi poganstva blodelih severoameriških rdečkožcev, da jih iztrga peklju in privede na pota duhovne sreče, h Kristusu, v nebesa. Njegovemu spominu se klanja danes ves verni rod slovenski; hkrati ga pa s spoštovanjem izrekajo veliki duhovi severoameriških držav in ga kot svojega očeta slavi v večnost toneča zgodovina severoameriških indijanskih plemen.

Kdo je ta mož, ki je kakor zvezda jutranjica zablestel na naši zemlji in kot svetla večernica zašel na obzorju severoameriških dalj? Slovenske matere sin je. Slovenska mati ga je rodila, od slovenske matere je podedoval zaklade nežnosti, ljubezni, samopremažovanja, ob slovenski materi je začel rasti v alozijski lik mladeniča, da končno postane velikan dela in trpljenja in evangelijskega poslanstva.

Ni sicer Baragi tekla zibelka pod borno kmečko streho, a graščinica Mala vas med Trebnjem in Žužemberkom, v kateri je Baraga na god sv. apostolov Petra in Pavla l. 1797 zagledal luč sveta, je bil dom pristno slovenskih kmečkih duš, ki jim je uteha le v delu, trpljenju in v iskrenem razgovoru z Bogom. Duh slovenske kmečke grude je pobožal ob rojstvu nežna ličeca novorojenčka Friderika, slovenska beseda je prva odzvanjala strmečim mladim ušesom, lepota slovenske zemlje je prva pela Baragi o božji Dobroti, v slovenskem jeziku je prvokrat poletela iz Friderikovih ust otroška molitev pred nebeški tron.

Ta duh slovenstva, ta vonj slovenske zemlje je bil, ki je Barago spremljal vse življenje, ki mu je podžigal apostolsko gorečnost, da je celo med tujimi Indijanci pisal Slovencem knjige.

Ko je Baraga kot mlad kaplan stopil med slovensko ljudstvo, da bi mu bil učenik in vodnik po zveličavnih potih, je bilo pri nas žalostno. Versko življenje je mrlo

ob dihu nesrečnih janzenističnih nauk in versko udejstvovanje je trpelo ob protivnih odredbah jožefinske vlade. Zasmililo se je Baragi ljudstvo in pričel je pisati knjige, ki so v kratkem postale last naroda in kot kleno seme porajale v dušah stotisočev ljubezen in zaupanje v Boga. Njegova »Dušna paša« je še danes resnično močna hrana verni duši in sam dr. Tavčar jo je označil za »najlepše mašne bukve«. Mariji, ki jo je imenoval posebno patrono slovenskega ljudstva, je posvetil štiri knjige obsegajoče delo »Od počesčenja in posnemanja Matere božje«. To je bilo, ko je Baraga deloval kot kaplan v Šmartnem pri Kranju in v Metliki. Takrat je bilo s slovensko besedo težko. Tuj jezik je bil v časti, domačo slovensko govorico pa je celo izobraženi del našega naroda še smatral za manjvredno. Baraga pa ga je ljubil in v njem vrednote verskih resnic oznanjeval.

Ko pa je pred 100 leti stopil v neobdelani in povsem zapuščeni vinograd Gospodov v Severni Ameriki ter postal tujim Indijancem vse v vsem, pa vendar njegova ljubezen do rodne grude in do materinega jezika ni zamrla. Dvakrat je prihitel v domovino, prvokrat še kot navaden misijonar, drugikrat pa že kot misijonski škof. Prišel je, ne da bi iskal časti, temveč, da bi kratek čas svojega obiska v domovini posvetil božji službi. Kamorkoli je šel, nikjer ni govoril o sebi in svojem misijonu, temveč le o božji ljubezni, ki objema vse narode sveta, o božji dobroti, ki ji je duša v prašumah živečega Indijanca enako draga kakor duša evropskega prosvetljenca; poudarjal je, da sto tisoči po naši krivdi ne spoznajo zveličavnih evangelijskih nauk in darov milosti, ki jih hrani sv. Cerkev. Kakor se je v Ameriki ves posvetil Indijancem, tako se je v domovini ves izročil službi svojega naroda, da ga pomaga dvigati na pota rešenja. — Še več! Živeč med Indijanci v silnem pomanjkanju, trpeč vsled neznosnih naporov po misijonskih potih, je ta čudoviti mož v svoji borni koči ob Gorenjem jezeru na jugu Kanade, v koči, ki je vsled občutnega mraza ni bilo nikoli mogoče ogreti, našel moči in časa, da je pisal Slovencem v domovini svete knjige. Kdo še danes ne pozna njegovih znamenitih treh molitvenikov »Premišljevanje o štirih poslednjih rečeh«, »Zlata jabolka« in »Nebeške rože«. Tam v daljnem Le Pointu, obdan od indijanskih novokrščencev, mu je duh uhajal na zemljo slovensko in mu narekoval zlate besede imenovanih treh knjig.

Ali ni to heroizem, kakršen se more poroditi le v srcu, ki je z nepojmljivo silo objemalo naš rod. Kje drugje naj iščemo vzorov resničnega domoljubja, kot ob Baragi! Kje, o bratje in sestre, ki vam je domovina postala preozka in vas je božja Previdnost raznesla po daljnih Nemčije, Francije, Holandske, Amerike, severne in južne, kje, pravim, more vaša ljubezen do rodne grude lepše cveteti kot ob svetlem vzoru domovinske ljubezni Baragove! O, častivredni Baraga, ki danes gotovo z radostjo zreš na ta veličastni zbor ob oltarju Marije Pomočnice, prosi, prosi, Očeta narodov in zgodovine, da ohrani naš rod v zvestobi do rodne zemlje in materinega jezika, v neomajni vdanosti sveti Cerkvi Kristusovi.

*

Kakor pa je veličastna podoba Barage — Slovenca in domoljuba, tako se nam odmika v dalje skoro nepojmljivega in le še našega občudovanja možnega slika Barage-apostola katoliške Cerkve.

Dih božje ljubezni, ki je oplodil Baragovo dušo v nežni mladosti ob bogaboječi mami, se je v Baragovi osebnosti razplamtal v en sam mogočen žar apostolske ljubavi.

Kot sin edinec je bil po človeških namelih določen za graščaka in advokata. Njegovo srce si je bilo že izbralo zemljsko nevesto. A ko se je poglobljal v proučevanje pravne vede, se mu je vedno bolj izgubljala vrednost zemljskega bogastva in znanja; vedno veličastnejša pa se mu je bližala postava Kristusove neveste svete Cerkve.

Tu je 20letni dunajski visokošolec Baraga svoje srce na stečaj odprl svetniškimi vplivom takratnega dunajskega apostola, danes svetnika katoliške Cerkve, Klementa Dvořaka. Kot voljno železo pod kladivom mojstra kovača je bil; dobival je nove oblike le polagoma, a zato tem trdnejše.

Spoznal je ob varni roki svetniškega duhovnega očeta svojo življensko nalogo, pa se ji niti za hip ni odtegnil. Ni bil kot oni svetopisemski mladenič, ki je žalosten odšel od Kristusa, ker je imel veliko premoženja. Bil je kot mož, ki ga blagruje sveto pismo z besedami: »Blagor bogatinu, pri katerem se ne najde madež in ki ne

hodi za zlatom in se ne zanaša na denar in zaklade.« (Sir 31, 8—9.)

Razdelil je tedaj Baraga vse premoženje med svoje in nadel obleko božjega poslanca, da bi poslej živel le Kristusu in njegovim namenom.

Dne 22. septembra pred 108 leti je 26letni Baraga v ljubljanski stolnici zapel Bogu svoj prvi mašniški slavospev »Gloria« in sebe vsega daroval božji službi.

V tistem času sta kakor moreča slana požigala po slovenski zemlji cvetje ljudske pobožnosti in verskih običajev po eni strani janzenistovska pretirana strogość, po drugi pa znani jozefinizem. V takih razmerah je odšel na službo mladi orač božji, 27letni Baraga, najprej kot kaplan v Šmartin pri Kranju, nato pa v Metliko.

V obeh župnijah je bil Baragov prihod kot vzhod pomladanskega solnca. Vztrepetale so duše vernega ljudstva ob njegovi topli besedi o neskončnem božjem usmiljenju, o vsedobrem Očetu v nebesih, o Mariji, tolažnici grešnikov in Pomočnici kristjanov. Z bratovščino presv. Srca Jezusovega je priklenil verna srca k viru upanja in ljubezni. Z družbo »Kronaric Matere božje« je širil ljubezen do Marije. S pobožnostjo sv. križevega pota je odpiral srca božji milosti. S sv. rožnim vencem, to krasno molitvijo premišljevanja in prošnje, je ustvarjal vedno širši krog vernega ljudstva.

Za vsem tem delom pa je kot poroštvo uspeha stala Baragova osebna molitev, njegova zgledna ponižnost in duhovni zakladi samopremažovanja.

Svetniška Baragova vnema je seveda rodila tudi odpor, in Baraga je vedno določneje videl, da doma ne bo mogel do dna izčrpati svojega poslanstva. Začelo ga je vleči tja, kamor žarek Kristusovega evangelija še ni bil prodril, tja, kjer so živel desetstisoči brez zveličavnih pripomočkov svete vere, tja v ozemlja rdečekožnih severoameriških poganov. Vedno bolj je v tem miklu spoznaval naklepe božje Previdnosti. In ni se ustavljal. Zapustil je komaj razcveteli vinograd Gospodov v Metliki in odšel v neznane dalje Severne Amerike, da rešuje duše poganov in jih oplodi s semenom božje besede, da posveti še bolj tudi sebe. (Konec prihodnjic.)

Vsak dan naj bo kakor kamen, ki pomaga, da se dviga stavba ljubezni božje v višave. Četudi ima ta stavba temelj na zemlji, nje vrhovi pa se bodo dotikali nebeškega prestola.

Dostikrat nam pošlje Bog prav v trenutku, ko

delamo drzne načrte, ali se tolažimo z gotovimi upi za bodočnost, nenadoma trpko nepriliko; ne tako stisko, da bi nas ugonobila, pač pa tako, ki ovira človekove načrte, pa te opozarja: »Nič ne zmoreš, če te Bog ne podpira s svojo milostjo.«

Mati božja

(Nadaljevanje.)

Marija med Jezusovim trpljenjem.

Februarja ali začetkom marca l. 29. po našem štetju je prišel Jezus v Betanijo, obudil Lazarja ter s tem vnovič in poslednjič prav posebno obrnil pozornost judovskih množic nase. Mnogo jih je verovalo vanj, mnogo se jih je odločilo proti njemu; sinedrij je pa sklenil, da ga da umoriti in čakal ugodne prilike. Šest dni pred velikonočnimi prazniki se je vršil obed pri Simonu gobavcu, ki je bil pri njem navzoč tudi Lazar; Marta je stregla in Marija je Jezusa mazilila, kar je Jezus sprejel kot znak svojega bližnjega pogreba.

Verjetno je, da je bila tudi Marija ta čas že v Judeji in uživala gostoljubje Lazarjeve hiše v Betaniji. Videla je torej na dan po obedu pri Simonu Jezusov slovesni vhod v Jeruzalem, ko je jezdil v mesto obdan od vriskajočih množic. Gotovo se je veselila njegovega zmagoslavja. V dneh po cvetni nedelji sta mogla Jezus in Marija poslednjič pred trpljenjem nemoteno govoriti. Sodimo, da je v teh pogovorih prejela zadnja pojasnila o njegovem in svojem trpljenju. Zanj, kot soodrešiteljico, je bilo to potrebno, da je mogla iti z Jezusom v trpljenje s polno zavestjo, kaj jo čaka. Ako pomislimo, kakšen pomen je imela Marijina boleost ob Jezusovem trpljenju, moramo ugotoviti dvoje. Marijino trpljenje je predvsem njej sami služilo v dopolnitev svetosti, in sicer v izredni meri. Trpeti z Jezusom je namreč veliko več kot trpeti za Jezusa; prav zato n. pr. se zdi, da je bil sv. Janez, ki je vztrajal do konca ob Jezusu v trpljenju, obvarovan mučeniške smrti, ker je delež ob Jezusovem trpljenju nadomestil mučeništvo. Marija, kot Jezusova mati, je morala biti in je tudi bila nad vse tesno združena s Simonom v trpljenju, zlasti po svojem materinskem sočutju, zato jo je moralo trpljenje z Jezusom v posebni meri posvetiti.

Poleg tega je pa bilo Marijino trpljenje zaslužno za človeštvo. Ljudje moremo le v omejeni meri zaslužiti milosti za druge in še te samo po zasluženju Odrešenikovem; moremo jih pa le. Marija je bila kot posredovalka med Bogom in človeštvom v izrednem razmerju do Boža in ljudi. Zato je moglo biti njeno zasluženje za človeštvo izredne vrednosti in kot zasluženje Matere božje izredno veliko; najbolj je pa narastlo, seveda na podlagi Je-

zusovega zasluženja, med trpljenjem. Marija je vse življenje zbirala ogromen kapital zasluženja za človeštvo in ga tekom trpljenja še pomnožila, da ga kakor otroci po materi podedujemo mi; prav zato pa si je v posebni meri zaslužila naslov na š e m a t e r e.

Na veliki četrtek zvečer je hotel Jezus jesti velikonočno jagnje pri enem izmed svojih prijateljev v mestu. Z vso verjetnostjo sodimo, da je bila ob tej priliki navzoča tudi Marija. Kot ženska ni bila sicer pri glavni mizi z Jezusom in apostoli, pač pa se je pri stranski mizi ali v sosedni sobi udeležila večerje z drugimi ženami iz Jezusovega spremstva. Ko je Jezus spremenil kruh in vino v svoje Telo in Kri, je pred vsem apostolom namenil besede: »To delajte v moj spomin.« »Jejte in pijte« pa je veljalo vsem navzočim in zlasti Mariji. Če se namreč Jezus v Zakramentu ljubezni daje vsaki krščanski duši, se je hotel gotovo dati najbolj duši, ki jo je pred vsemi ljubil. Kakor je verjetno, da je bila Marija navzoča pri zadnji večerji, tako je verjetno tudi, da je tedaj prvič prejela v zakramentu presveto Telo, ki ga je sama deviško spočela in rodila.

Po zadnji večerji je Marija najbrž ostala v hiši, kjer se je zadnja večerja vršila; Jezus z učenci pa je odšel na Oljsko goro, kjer je v smrtni grozi potil krvavi pot, dokler ga ni prišel potolažiti angel iz nebes. Menimo, da je istočasno kot Jezus na Oljski gori molila in v smrtni grozi mislila na prihodnje ure tudi Marija. Malo pred polnočjo je začula po bližnjih ulicah vpitje in krik, ko so prignali ujetega Jezusa. Šele okoli dveh po polnoči, kot bi se dalo kolikor toliko upravičeno domnevati, je prišel zvesti apostol Janez in ji sporočil, kaj se je zgodilo, ter jo proti jutru odvedel pred Kajfovo hišo, ki so iz nje kmalu prignali Jezusa, da ga odpeljejo pred Pilata. Tedaj ga je prvič videla zvezanega in opljuvanega, kakor je bil. Od tega trenutka ga je spremljala prav pod križ in do groba. Šla je za sprevedom v grad »Antonija«, kjer je Pilat sodil, nato do Herodove palače in od tam zopet nazaj k Pilatu. Od časa do časa ga je zagledala sredi besne množice ali na dvorišču med vojaki, ki so ga zasmehovali. Srce ji je mrlo ob vsakem pogledu nanj; s pekočo bolečino v prsih ga je zrla, ko ga je Pilat razbiča-

nega in s trnjem kronanega pokazal ljudstvu ob razbojniku in morivcu Barabi. Njeno dušo so pretresli klici množice, ki je valovila kot vihar proti Jezusu in Pilatu in bruhala iz sebe strašni klic: »Proč z njim, križaj ga!« Slednjič je bila krivična sodba izsiljena in izrečena; ljudstvo je sprejelo nase in na svoje otroke Mesijevo kri, Jezusu pa naložilo na rame križ. Mahoma se je tok množic obrnil na ulico proti Kalvariji. Po rimskem običaju se je morala namreč obsodba nemudoma izvršiti. Kako je Marija sprejela Jezusovo obsodbo, si moremo komaj misliti. Kot človeška mati bi morala od bolesti umirati, kot božja mati in soodrešenica pa je gotovo imela moč, da je materinsko bolj junaško prenašala, ne da bi glasno tožila, kakor tudi obsojeni Jezus ni odprl svojih ust, ko je bil smrti izročen.

Marijino junaštvo in moč v trpljenju priča — se zdi — tudi izročilo, ki trdi: Marija je imela dovolj sil, da je v spremstvu Janeza in nekaterih žena pohitela po neki stranski ulici, ki je križala pot na Kalvarijo in tam počakala, da bi prišel sprevod mimo. Tu je videla Jezusa čisto od blizu sredi vojakov in roparjev, krvavega in s križem obloženega. Le en pogled, le ena beseda in že so ga sunili naprej. Marija in njeni so se priključili sprevodu. Le od daleč so mogli videti, kaj se je godilo, kako je padal pod križem, kako so mu izkazale sočutje jeruzalemske žene in kako so vojaki pograbili mimoidočega Cirenca Simona in ga prisilili, da je pomagal Jezusu nositi križ.

Na Kalvariji je z drugimi obstala; v Jezusovo neposredno bližino najbrž ni mogla prodreti. Nič drugega na svetu ni tedaj za njo obstajalo kot njen trpeči Jezus. Z njim je molila in odpuščala onim, ki so ga križali. Vojaki so hiteli s svojim krvavim delom. Kmalu je sredi človeških krikov, hrumenja množice in joka žena rezko in hladno odjeknilo kladivo. Tren-

tek nato je zagledala Jezusa pribitega na križ in prihitela pod križ. Odrešitev človeštva se je dopolnjevala, Jagnje je bilo na oltarju, Marijina duša je bila prav v globočino presunjena z mečem bolečin. Vsaki drugi materi bi v tem trenutku moralo počiti srce; njeno srce pa je Bog okrepil, da je mogla piti kelih trpljenja z Jezusom do konca. Prav ta trenotek je bil višek Marijinega življenja, ko se je izvršila sprava za Adamov greh, ki je bil najnesrečnejši trenotek v življenju človeštva. Ta čas je Jezus kot drugi Adam iz otrok teme prerodil ljudi v otroke božje; Marija pa je kot druga, boljša Eva pri tem prerojenju kot Odrešenikova mati in soodrešiteljica sodelovala in vsa vdana v voljo božjo popravljala neposlušnost prve Eve.

Poslednjič pred smrtjo je Jezus nagovoril Marijo: »Žena, glej, tvoj sin!« Nato pa zraven stoječega učenca Janeza: »Sin, glej, tvoja mati!« Predvsem Jezus ni hotel pustiti svoje Matere v zemeljskem življenju, kolikor ga ji je bilo še odločenega, same in brez pomoči. Vsi pa vemo, da je obenem z Janezom izročal v njeno materinsko skrb ljudi, ki so po odrešenju pravkar dobili zopet v Bogu Očeta, da bi tudi Mater imeli.

Z glasnim klicem je slednjič izročil Jezus svojo dušo nebeškemu Očetu, nagnil glavo in umrl. Množica se je spričo čudežev, ki so se med Jezusovim smrtnim bojem godili, razhajala; le Marija, sv. Janez in svete žene so ostale pod križem. Dan se je nagnil; bližal se je predvečer velikega sobotnega praznika. Pristopili so vojaki, da snamejo trupla s križev in tako dokončajo svoje delo. Roparjema, ki sta še živela, so zlomili kosti v nogah, Jezusa so pa našli že mrtvega. Marija se je že bala, da bodo storili tudi Jezusu to poslednjo nečast. Vendar, ko so videli, da je umrl, mu niso hoteli lomiti kosti, samo s sulico so mu prebodli prsi in iz njih je pritekla kri in voda. Z. Z.

O božji previdnosti

I.

Takrat, ko človeka zadene težka nesreča, ali ko se odpre pred njim brezupna prihodnost, se človeško srce tako rado vpraša: Zakaj je tako prišlo? Zakaj Bog ni drugače preukrenil? Zakaj moram vprav jaz trpeti, dočim se morda onim, ki so — po človeško sodeč — slabši kot jaz, dobro godi? — Težko je to vprašanje; v stari zavezi ga zastavlja in le deloma rešuje

knjiga Jobova. Pogani so si dajali odgovor na to vprašanje ali s trditvijo, da vodi človeško življenje slepa Usoda; ali da bogovi enega ljubijo, drugega pa preganjajo, in sicer ne oziraje se dosti na njegova dobra ali zla dejanja. V krščanski dobi so nekateri, ki niso hoteli sprejeti nauka svete vere, rekli: Bog res biva, toda je tako vzvišeno bitje, da se — ko je enkrat svet ustvaril — ne zmeni več za stvari, marveč

jih prepušča ali naravnim zakonom ali pa človekovi svobodni volji.

Mi pa vemo pravi odgovor, odgovor o božji previdnosti. Kristus nam ga je dal. V današnjih časih, ko je težko na zemlji in množice zaskrbljeno gledajo v bodočnost, je še posebno potrebno,

izvršujejo te božje načrte in zamisleke nujno po naravnih zakonih. Človek pa, bitje z lastnim razumom in svobodno voljo, tudi izpolnjuje te božje načrte, toda svobodno; to se pravi: Bog je od vekomaj videl, za kaj se bo ob tej ali oni priliki ta in ta človek svobodno odločil, pa je ta človekov svo-

Cignani K.

Božja Mati pod angelovim varstvom

It.

spominjati sebe in bližnjega na skrbno in ljubečo božjo previdnost ter klicati v trpeči svet Jezusove besede: »Kaj se bojite, maloverni!«

Božja neskončna modrost si je od vse večnosti zastavila svoje cilje in namere. V teh ciljih in teh namerah božjih je polno dobrote in ljubezni božje. Neumska bitja

bodni sklep tako uvrstil v niz dogodkov, da se iz njih in po njih uresniči vsak božji načrt.

Bog na človeka vpliva po zunanjih okolnostih in po svojih milostih. Toda pusti ga svobodnega in le v izrednih slučajih poseže vmes. Iz vseh naravnih zakonov in dogodkov in iz vseh odločb človeške svo-

Marija sedem žalosti

Ljubljana

bodne volje pa nastane prelepo soglasje, ki iz njega zorijo božji naklepi in načrti.

Ker je Bog neskončno dober in ljubeč, so tudi ti božji načrti in naklepi polni božjega usmiljenja in božje dobrote. Jezus, učlovečeni Bog, je izrekel besede, ki nam odgrinjajo resnice, polne tolažbe in pomirjenja za še tako trpeče in izmučeno človeško srce. Le spomnimo se na njegovo trditve, da so lasje na naši glavi prešteti in da niti eden ne pade z glave brez volje nebeškega Očeta! Ali ko poudarja, koliko vse več je vreden vsak človek s svojo neumrljivo dušo kot pa vrabec, in vendar tudi ta najmanj cenjeni ptič ne pade raz streho brez vednosti in brez hotenja nebeškega Očeta. Naj brezumni ali pa dvomeči moderni človek še tako zmajuje z glavo ob teh in podobnih Jezusovih trditvah: mi vemo, da je Kristus Bog in da bosta nebo in zemlja prešla, njegove besede pa ne bodo prešle, marveč bodo stale v vsej svoji božji resničnosti. Torej je tudi Jezusov nauk o ljubeči in skrbeči božji previdnosti — božji nauk, da se v vseh razmerah brezpogojno lahko nanj opremo.

O kolikim je misel na dobrotno božjo previdnost, ki od vekomaj gleda našo živ-

ljenjsko pot in bi jo lahko po zunanjih okoliščinah ali po notranjih nagibih vse drugače usmerila, če bi to spoznala za boljše: o kolikim je zavest o tej božji previdnosti zopet dala trdna tla, ko so omahovali pod najstrašnejšimi udarci življenja! In koliko jih je bilo takih, ki so velik del življenja trpeli na duši in na telesu in so se dvomeč izpraševali, če Bog ni pozabil nanje: koliko takih je potem ob koncu življenja spoznalo, da jih je božja previdnost le prav vodila, četudi je tekel znoj in je trnje zbadalo do krvi! Lahko je slaviti božjo previdnost človeku, ki je njega življenjska pot po večini lepa in gladka. Pa prisluhnimo rajši vse bolj prepričevalnim priznanjem onih, kateri so po vseh nesrečah, pomanjkanjih in brezupnosti morali priznati: Bog je dober in prav me je pripeljal!

Po večini pa bomo doumeli in dovolj vzljubili vodstvo božje previdnosti šele v nebesih, ko se nam bo odprl pogled čez to kratko zemsko življenje, katero je le priprava za večnost, in ko bomo živo doznali, da ima le ono v zemskem življenju trajen pomen, kar usmerja kakorkoli proti srečni večnosti. Takrat se bomo Bogu na kolenih in s sklenjenimi

rokami zahvaljevali, da nas je tu žgal in tepel, da bi nam v večnosti tem lažje prizanesel.

Ali je bila življenjska pot Jezusova količkaj taka, da bi jo omejena in kratkovidna človeška pamet odobrila? Ta življenjska pot se je začela v trdih, oglodanih in mrzlih živinskih jaslih; peljala je najprej v begunstvo Egipta, nato pa v trdo delo in pomanjkanje nazareške hišice in delavnice; potem je sledilo triletno javno delovanje, prenapolnjeno s trudi in napor, neumevanjem in sovraštvom. In kako se je ta življenjska pot končala? Jezus vpije z Oljske gore in s Kalvarije k Očetu, ki ga z njim spaja morje božje ljubezni; Oče pa pusti, da Edinec trpi in v strašnih dušnih in telesnih mukah umrje. Kaj je bolj nedoumljivega, kot pa je Jezusov križ? In vendar je božja previdnost ne le za nas, ampak tudi za Jezusovo človeško naravo prav ukrenila: po teh dneh je v poveličanem telesu zmagoslavno vstal, po štiridesetih dneh pa šel v svojo slavo in sedaj kraljuje tudi kot človek nad nebese in zemljo in njegovega kraljestva ne bo konca.

»V tebe, o Bog, sem zaupal in vekomaj ne bom osramočen« tako tudi mi recimo. Zanesimo se na dobrega Boga, tudi če nam je iz človeškega stališča marsikaj temno in nejasno! Na resničnost Jezusovih božjih besedi se sklicujmo! Le skrbimo in bodimo delavni, kolikor pač po človeško moremo; toda naše zaupanje se naj ne opira na to naše delo, temveč se naj zanaša na Boga in na božjo skrb za nas, saj daje cveticam obleko, lepšo kot je bila Salomonova, četudi nič ne delajo zanjo; in saj nakrmi vsak dan vse milijone ptic, preden gredo po solnčnem zatonu k počitku, dasi ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo zrnja v kašče za bodoče dneve. Bog nam je dal velikanske dobrine: telo in življenje itd.; ali nam torej ne bo dal tudi onih malenkosti, ki jih vsak dan potrebujemo za telo, kot n. pr. hrano in obleko?

Kakor v skrbi za časne potrebe, tako se pa tudi ob nesrečah, udarcih in bridkosti spomnimo na skrbečega in ljubečega nebeškega Očeta in na njegovo dobrotno previdnost! Saj smo v njegovo srce zapisani! Včasih je strašno težko reči ob življenjski bridkosti: »Zgodi se tvoja volja, o Bog! Prav je, kakor si naredil, čeprav me silno boli!« Pa tako junaško dejanje žive in neporušene vere v božjo previdnost bo še tembolj všeč Bogu, ki je — po naše izraženo — kar ljubosumen, da v nikogar drugega ne stavimo svojega zaupanja, kakor le vanj.

Ene vrste nesreče pa človeka še posebno begajo in delajo malodušnega: tiste, katere je zakrivil sam, ko je s svojo svobodno voljo kaj izbral, misleč, da bo dobro zanj, pa se je zmotil. Ali je nas v takih slučajih božja previdnost popolnoma prepustila naši samoodločbi?

Nikakor ne. Saj neskončno modri Bog neprestano gleda, kako je naša spoznanje šibko in varljivo; da smo kot otroci, ki si želijo in izbirajo stvari, katere so jim pa lahko v škodo. Bog je tudi ob takih naših nespametnih odlokih svobodne volje, ki je iz njih sledila nesreča za nas, bdel nad našo usodo. Lahko bi bil to kakorkoli preprečil; lahko bi bil po zunanjih okoliščinah tako naravnal, da bi se bili ravno nasprotno odločili. Pa ni hotel, ker je tako spoznal za boljše. Zato smo tudi v tem slučaju lahko mirni; saj bi nas bila še lastna mati preusmerila, če bi bila videla, da je boljše za nas; pa naj bi nas bil vsevedni in neskončno modri, dobri in ljubeči Bog popolnoma prepustil našemu slabotnemu in zmotnemu preudarku in odloku? Tudi

Jos. Urbanija

Angel varih

Dunaj

naša naravna nagnjenja, naš temperament itd.: vse to smo prejeli naposled le od Boga, čeprav posredno po svojih starših in prednikih. Včasih nas Bog po nas samih postavi v velike stiske in zadrege, da potem še tem manj zaupamo vase in stavimo vse svoje zaupanje vanj.

Ko nam grozi nesreča in se nam srce krči ob misli, kaj bo potem, se spomnimo na svojo preteklost! Koliko težkih slučajev je že bilo, morda obupnih, pa se je naposled le srečno izteklo; vsaj tako hudo ni bilo, kot smo pričakovali. Isti dobri Bog, ki nam je takrat pomagal, pa tudi sedaj bdi nad nami in nas ne bo zapustil.

Kadar nam Bog česa ne da, kar bi radi imeli, ali kadar nam vzame kaj takega, kar nam je slajšalo življenje ali nam

je bilo kar v življenjsko oporo: se zavedajmo, da ima Bog še vse večje dobrote, ki nam jih lahko pokloni namesto teh.

V zavesti o božji skrbni in ljubeči previdnosti božji bomo hodili skozi življenje vedro in pogumno. Iz misli na božjo previdnost izvira ona vesela, zaupajoča vdanost v Boga v vseh življenjskih položajih; ona krščanska brezskrbnost, katera je sijala na življenje božjih svetnikov, naj so bili v sreči ali v nesreči.

Bog hoče, da vso svojo pozornost obrnemo na ljubezen do njega in na izpolnjevanje njegove najsvetejše volje. Zato nam deli svojo milost, potem pa pusti, da se sami odločimo. V naših časnih zadevah je pa sebi pridržal skrb in tej skrbi, tej previdnosti božji se prepustimo, kakor se otrok prepusti skrbi staršev. Le skrbimo in delajmo in snujmo, toda z mirno zavestjo, da ne bo vse samo od nas odvisno, marveč bo dobri Bog sodeloval. Dr. Fr. Jaklič.

Vsakdanje izpraševanje vesti

Ko se napravljamo in urejemo svojo zunanost, potrebujemo navadno tudi ogledalce. Kolikor je to potrebno, je tudi upravičeno. Mnogo jih je pa, ki ta košček hišne oprave gotovo preveč uporabljajo. Koliko zlatega časa zapravijo lišpavi ljudje pred posrebrenim steklom! Razvajen in omehkužen je svet čimdalje bolj; v modo prihajajo vsakovrstna lepota, barvila, pomaže, ki si z njimi gizdavi ljudje popravljajo, ali vsaj skušajo popraviti skaženosti in nevšečnosti na obrazu, kar pa treznemu človeku dostikrat vzbuja le stud in odpor. Ogledala velika in mala, o koliko zgodb o človeški ničemurnosti in gizdavosti bi nam lahko povedala!

Včasi so dobri starši odvrčali otroke od ogledala z grožnjo, da se človeku, ki se preveč ogleduje v njem, prikaže hudobec in mu svoj jezik nasproti pomoli. Nedorodna šala je v tej besedi; je pa v njej tudi zdravo jedro. Gotovo se zavrženi duh veseli onih, ki preveč dajo na svojo zunanost. Saj pri takih notranje življenje navadno hira in peša. Tudi jaz bi dragim kongreganistom in kongreganistinjam odsvetoval, naj ne bodo preveliki prijatelji tega steklenega orodja. Vzvišeni zgled božje Matere nas opominja, naj tudi v našem življenju prevladuje pamet in resna možatost. Do pametnega ravnanja in krščanske življenjske resnobe pa se bomo najlažje povzpeli, če radi in pogosto gledamo v ogledalo duše, v svojo vest. Tega gledanja pa ne bo nikoli preveč. Vselej, kadar se bomo v tihi zbranosti zazrli v podobo svoje duše, bo večni Bog neizmerno zadovoljen z nami, satan pa škrtal z zobmi. Saj dobro ve, da bomo ob takem gledanju napredovali v spoznanju samega sebe in ocenjevali svoje dobre in slabe strani. Kdor pa samega sebe prav spozna, bo prav uredil svoje razmerje do Boga in bližnjega, pa tudi do satana in greha. Po spoznanju samega sebe bomo napredovali v vsem dobrem.

Vsem, ki ste blage volje in vam je res mar napredek duhovnega življenja, bodi toplo priporočeno vsakdanje izpraševanje vesti, preden greste k počitku.

Da bo res dobro opravljeno, Božu v veselje nam pa v korist, naj obsega tri stvari: prva bodi presrčna zahvala ljubemu Bogu za vse dobrote, ki nam jih je tekom dneva podelil; druga stvar je kratek pa resnoben pregled dnevnega časa in dela, če je bilo vse v skladu z božjo voljo; najvažnejša stvar pa naj bo odkritosrčno kesanje nad storjenimi grehi združeno s

G. Bosso

Paris, Louvre

Sv. Hieronim

trdnim sklepom poboljšanja. Vsak resen človek bo priznal, da so te stopnje potrebne, hkrati pa namoč koristne. To večerno izpraševanje vesti naj bo priljubljeno predvsem Marijnim sinovom in hčeram, ki so se na poseben način posvetili prečisti Devici in sprejeli nase sveto dolžnost, prizadevati se za čim večjo duhovno popolnost.

Zahvala dobremu Bogu bodi na prvem mestu dnevnega obračuna. Ka-

ne bi Bog mislil na nas. Njegovo oko nas gleda, njegova roka nas vodi, brani in blagoslavlja, njegovo srce nas ljubi z ljubeznijo, ki nima meje. Če zdravi končavamo dnevno delo, ali ne bo ostala v naši duši hvaležna zavest: Dobri Bog mi je doslej življenje ohranil. Koliko dušnih in telesnih nevarnosti nam preti vsak dan: dobri Bog nas je pred njimi obvaroval. Preživel nas je in prehranil in zdaj nam naklanja mirno noč. O Bog, bodi zahvaljen za vse! Če so

Vzhodna umetnost

Kristus - Učenik

Moskva

ko neplemenito bi bilo, če bi na to dolžnost pozabili. Pa je le dostikrat tako, da Boga pač prosimo in na pomoč kličemo, na zahvalo pa pozabljamo. Pa to ni v redu. Le spomnimo se na gobavce, ki jih je Jezus ozdravil. Deset jih je bilo, toda le eden se je vrnil, da se mu je zahvalil. V bridki žalosti je Gospod potožil nad devetimi nehvaležniki, ki jim v veselju ni prišlo na misel, da bi se zahvalili Njemu, ki jim je to veselje pripravil. Da, Bog pričakuje od nas hvaležnosti, in apostol Pavel nas ljubeznivo opominja: Hvaležni bodite!

Zamislimo se tedaj vsak večer za nekaj hipov v brezmejno ljubezen, s katero dobrotni Bog za nas skrbi in naša pota vodi. Ni ga trenutka v dnevu in noči, da

nas pa tekom dneva zadele težave, če so bridkosti prišle nad nas, moramo reči: Tudi to je šlo skozi roke dobrotnega in ljubečega Boga; košček Kristusovega križa in trpljenja nam je naklonil, da bi po bridkosti rasli v božji ljubezni in s potrpljenjem tem bolj gotovo zveličali svojo dušo. Za vse, kar nam je dan prinesel, za veselje in bridkost, za vse zahvalimo Boga, zakaj vse nam je poslal iz ljubezni.

Izpraševanje vesti o tem, kako smo dan preživel, naj pride za zahvalo na vrsto. Če ljubimo svojo dušo in svoje zveličanje, bomo tako izpraševanje vesti vsak večer opravili. Poglejte trgovca, ki je ves dan kupčeval s svojim blagom, kaj stori, ko se nagne dan k za-

tonu? V pisarno gre in naredi dnevni obračun. Le tako ve, pri čem je; le tako spozna, ali mu gre podjetje v dobiček ali izgubo. Trгоvec, ki bi vse to zanemarjal, bo najbrž hodil rakovo pot. V življenju je treba jasnega pregleda; v duhovnem življenju je prav tako. Saj smo kakor trgovci, ki nas je Bog postavil na življenjski trg, da kupčujemo z zaupanimi talenti in si zaslužimo večno plačilo. Vse naše kupčevanje mora biti Bogu posvečeno. Bogu naše misli in besede, naša dela in naše skrbi.

Poglejmo torej vsak večer za kratek hip, kako smo dan preživel. Premislimo svoje misli in želje, ki so se vzbujale v duši čez dan, svoje besede in dejanja. Vprašajmo se, kakšno je bilo naše razmerje do bližnjega? Kako je bilo z molitvijo? Kako smo vršili dolžnosti svojega stanu? Nekaj bomo našli vsak dan, zakaj slabotni smo in nagnjeni v hudo. Ni ga dne, da bi se duša nič ne oprala.

Po dnevnem obračunu se brez težave obudi žalost nad pogrеški, k e s a n j e in

Foto Selhavs, Zagreb

Po predstavi slov. zagrebške Marijine družbe ...

Prišla bo ura, ko bo Bog zaklical: »Daj odgovor o svojem oskrbovanju!« (Lk 16, 2.) Kako bo v tisti uri onemu, ki obračunov ne bo imel v redu?

Boste rekli: Saj hodimo k spovedi in tam poravnavamo življenjski račun. Prav je tako. Pogostna spoved je najboljša priprava za končni obračun pred božjim Sodnikom. A spoved bo tem lažja in tem natančnejša, čim skrbnejši smo za izpraševanje vesti. Kdaj nas bo Bog poklical? »Bodite pripravljene, zakaj ob uri, ko ne mislite, bo prišel Sin človekov.« — »Ne veste ne dneva, ne ure.« Teško njemu, ki mora oditi nenadoma, nepripravljen. Kdor pa zvečer dobro opravi izpraševanje vesti, ta je pripravljen na vse, tudi na sodbo, saj je obenem obudil kolikor možno popolno kesanje.

tr d n i s k l e p. To je najvažnejše od vsega doslej povedanega. Kesanje bodi iskreno, presrčno. Prizadevajmo se za popolno kesanje, ki ga rodi ljubezen do Boga. Pogled na Križanega v kotu sobe, pogled na predrto, s trnjem kronano Jezusovo Srce nas bo napolnil z žalostjo in studom nad storjenimi grehi. Iz dna duše nam bo privrel cestinarjev vzdih: »Bog, bodi milostljiv meni grešniku!« V iskrenem kesanju je že obsežen trdni sklep. V tej ali oni zadevi se bomo za drugi dan posebej odločili: Nič več tako kot danes! Poboljšati se hočem. In če se bo treba tudi zelo premagovati, saj bo Bog pomagal po Gospodu našem Jezusu Kristusu.

Bratje in sestre! Ne bojte se, da bi vam hotel nakladati novo breme. V pomir-

jenje vam povem, da vsakdanje izpraševanje vesti ni nikjer zapovedano. Vendar izvršujte to vajo vestno. Če jo opravite vsak večer, bo za vse skupaj zadostovalo nekaj minut. Kaj je to pri štiri in dvajsetih urah dneva! Velik blagoslov pa bo prihajal vsled tega na vas in na vaše življenje. Duša bo vsak dan lepša, ker bo sproti očiščena. Ljubezen do Boga bo v vaših

srcih vsak dan žarneje gorela, saj bo iskreno kesanje vsak dan izgnalo greh iz njih. In če bi prišla smrt nenadoma, se je ne bomo bali; saj smo prijatelji, da, otroci božji. Nebesa so naša dediščina in naše obilno plačilo.

Bratje in sestre! Nikoli v smrtnem grehu k počitku!

A. Košmerlj.

Naše delo

IX.

Lepo se je razvijalo seme naših družb, zasejano na vrtu Marijinem, in obetalo je, donesti najlepših sadov. Z veseljem se je moral ozirati na to delo sam Bog iz nebeskih višav; z ljubeznijo ga je spremljala Mati Marija; s ponosom so gledali nanj vsi, ki so v potu svojega obraza gojili in negovali ta vrt.

Z očesom nevoščljivosti pa je ošinjal to delo oče razdora, zavisti in laži, angel teme in sovraštva. In njegov sklep je bil, da hoče in da mora to lepo delo razbiti in uničiti. Računal je s človeško slabostjo in omahljivostjo. In precej dobro je računal. Delo se mu je skoro posrečilo. Pa le skoro.

»Prišel sem v župnijo,« piše v naši kroniki naslednik g. Antona, »in prevzel njegovo delo. Hodil sem, koliko se je dalo, po njegovih stopinjah; sejal sem isto seme ljubezni do Marije in medsebojnega spoštovanja. A bil sem tudi človek. Vsak človek ima pa nekaj svojega, nekaj sebi lastnega, prirojenega, po čemer se loči od drugih ljudi, česar ne more zatajiti. Tudi jaz nisem mogel in nisem hotel zatajiti samega sebe. In tako sem hodil v nekaterih, za družbo nebitvenih stvareh, malo drugačno pot kot moj prednik. In to je zadostovalo angelu teme. Vzbudil je v nekaterih malenkostnih in — kako bi se prav izrazil? — v neredno ponosnih ter gospodstva željnih dušah kal nezaupljivosti proti meni.

»Tako ne bo šlo!«

»Če bo tako, kakor ta zahteva, bomo pa izstopile!«

»Naša bo obveljala!«

»Zakaj pa prejšnji gospod tega ni zahteval?«

»Tako je!«

Taki in podobni glasovi so se oglašali in razburjali celo družbo in čula se je celo grožnja, da hočejo raje zapustiti Marijino zastavo kakor pa odjenjati. Po pravici in po resnici povedano: v teh glasovih nisem mogel najti nobenega hrepenenja po svetosti in po popolnosti, sploh nobenega hrepenenja po dobrem in blagem, pač pa sem v duhu gledal, kako dviga tisti ne-

Pri kosilu počitniške kolonije

Marijinega vrtca v Martuljku

srečni hudobni duh moč svoj ves svet obsegajoči rep, kako hoče ta razdiralec s svojo močjo na mah zamoriti delo in trud vseh tistih, kateri so res vneti za vse dobro in blago, pa pri tem ne iščejo sebe, pač pa hočejo napredovati v kreposti.

Najhujše trmoglavke in upornice so res družbo zapustile in za sabo potegnile tudi nekaj svojih prijateljic, takih duš, ki ne znajo s svojo glavo misliti ampak vedno tako delajo, kakor jim prijatelji, četudi napačni, velevalo.

»Če ti ne boš v družbi, pa še jaz ne bom.«

To se skoraj tako sliši, kakor bi rekla: »Če ti ne boš kihnila, pa še jaz ne bom.« Še eno bolj ostro imam v mislih in pod peresom, pa se hočem premagati in je ne bom zapisal.

Kar je bilo pametnih in razsodnih članic v družbi, ki ne hlastajo za malenkostmi, so ostale trdne in zveste. Družba se je razvijala, rastla in množila, če je tudi zbor tistih, ki jo je zapustil, napenjal vse

Solnčnice ...

sile, da bi družbo uničil. Tudi tu se je pokazalo, da ima prav pregovor, ki pravi: »Poturica je hujši kot Turek.« Tisti, ki niso bili nikdar v družbi, niso družbi polovico toliko škodovali ali vsaj hoteli škodovati, kot tisti, ki so svojevoljno ali pa tudi nesvojevoljno zapustili družbeno zastavo. Vedno hujskanje, vedno prizadevanje, kako in kje zanesti nov razdor v družbo, to je bila teh ljudi skoraj vsakdanja hrana.

A moram reči, da so Marijine družbe delo božje. Svetu so potrebne in koristne. Vendar pa jih bo spačeni svet sovražil in preganjal, kakor sovraži in preganja vse, kar ne trobi v njegov rog.

In mi?

Naša družba je naraščala. Pametni starši so pač uvidevali, da so njih otroci najbolj na varnem, če se oklepajo Marijine zastave. Sodili so to po sadovih tistih, ki so družbo zapustili. In prav so sodili. Le nespametni starši so sklepali drugače. In so pozneje sami priznavali, da v lastno škodo. Obsojali so družbo po odpadnikih. Kdaj je še kdo cenil dobro sadje po črvivih in gnilih odpadkih!

Vrag razdora pa ni miroval. Spet mi je zanesel razdor v družbo. Tlelo je že dalj časa po tihem; prišlo je nazadnje le na dan. Družba je bila namreč čimdalje bolj pisana. Vztrajali so v njej taki, ki so tezo življenjskega boja že domalega prestali; prihajali so vanjo taki, ki so se na boj šele pripravljali in gledali, kje in kako bodo zastavili. Eni že umirjeni, uravnovešeni, drugi še polni ognja in prekipevajočega življenja. Pa se niso mogli prav skupaj znajti. Enim ni šla v glavo tista pribojevana umirjenost, drugi so gledali po strani prekipevajočo mladost. In niso mogli ali pa niso hoteli drug drugega razumeti. Mislim, da je drugo bolj resnično in pristavljam, da je imel svoje kremplje zraven tudi zbor ubežnikov.

Pa se je začela cela dolga vrsta samih pritožb in grobega zabavljanja, solza jeze in nasprotovanja.

»Nobeden nas ne bo komandirall!«

»Vi nas pa zmerjate!«

»Mlajšim ne bomo pokorne!«

»Nas pa vi ne boste učile!«

In tako je šlo v neskončnost. Nobena stran ni hotela popustiti. Starejše, v bojih utrjene, so se zavedale, da imajo prav; mlajše so branili svoje pravice do smeha in do veselja. So-

vrag je pa vso to stvar po svoje izrabljaj. Četudi ni bil kdove kako podkovan v sv. pismu, pa je vendar vedel: »Kraljestvo, ki je samo zoper sebe razdeljeno, bo razdejano«. S tem razdejanjem je hotel potolažiti sebe, pomiriti svojo razdvojenost. Zakaj dobro vem, da je v marsikateri odpadli duši vstajalo hrepenenje po prejšnjih lepih dneh in le napuh je branil na pot do odločnega koraka, ali pa morda strah pred svetom, če ne celo oboje.

Svetovali so mi, naj se družba razdeli v oddelek za starejše in za mlajše. Dela bi se ne bil branil, če bi bil prepričan, da bom s tem kaj dobrega dosegel. Vstajalo je pa pred menoj vprašanje, kje potegniti mejo med starimi in mladimi. Sv. Pavel mi je prišel na pomoč in mi je govoril: »Ali je mar Marija razdeljena?« Ali naj isto Marijo mlajši drugače ljubijo ko starejši? Ali naj ji drugače služijo? Ali naj drugače skrbe, da ji bodo služili tudi drugi?

Govoril sem svojim ljudem pri več shodih o medsebojni ljubezni in o medsebojnem spoštovanju. Mladini kažemo pravo pot z ljubeznijo lepega zgleda boljše, kakor pa z vednim očitanjem mladostnih pogrškov. Ponavljal sem jim Gospodovo zapoved: »Ljubite se med seboj! Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj.«

Koliko sem dosegel, ne morem presoditi.

Šel sem za korak naprej in sem kar odločno povedal, odkod je prišel ta razdor v družbo. Zato, ker oboji bolj poslušajo hujskanje od zunaj kakor pa pametna navodila družbenega vodstva. Kdo nas bo vladal? Marija, družbena pravila in mi sami, ne pa stari in ne mladi v družbi, najmanj pa naj nas vladajo lastne strasti in pa grešni svet.

Kolikortoliko je zadelo. Videl sem, da na obeh straneh povešajo glave. Ali se hudujejo, ali premišlujejo, kdo mi je izdal skrivnost o hujskanju. Ali res mislijo, da sem doma na luni in da ne poznam človeških slabosti.

In še enkrat sem prišel na dan z evangelijsko besedo: »Kdorkoli med vami hoče biti velik, bodi vaš strežnik in kdorkoli hoče biti prvi, bodi vaš služabnik. Kakor Sin človekov ni prišel, da bi se mu streglo, ampak da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge.«

Ali ni to evangelijskih naših kongregacij? Kratek v besedi in bogat po vsebini! Pametnim in dovtetnim vodilo in ravnilo, trmastim pa seveda tudi evangelijska beseda nič ne pomaža.

Hvalim pa Boga, da je bilo pri nas število trmastih pičlo. Sovražnik ni imel bogate žetve. Še enkrat: Hvala Bogu! In Mariji tudi!

Delavec Matej Talbot

9.

Počitek.

Ko je pod večer zažvižnila sirena in naznanila delopust, je Matej slekel stari suknjič in razkril stari klobuk, šel k vodnjaku, potegnil po škripcu vedro vode, si temeljito izmil obraz in roke in se obrisal z velikim, rdečim robcem. Potem si je oblekel čednejši suknjič in si pokril čednejši klobuk.

»Zakaj pa zmeraj preminjate suknjo in klobuk?« ga je vprašala Terezika.

»Zato ker grem vselej pred delom in po delu malo pozdravit Gospoda Jezusa v cerkev, pa ne bi rad stopil tako slabo opravljen predenj. Zato, Terezika!«

Po obisku Najsvetejšega se je napotil Matej proti domu. Sestra, ki je stanovala blizu, mu je pripravljala večerjo; oskrbovala je pa tudi mater, ki je bolehalo in ni mogla zapustiti sobe.

Ko je stopil Matej v sobico, v siromašno sicer, a snažno in skrbno urejeno, je odložil klobuk na plitvo posteljo, pogrnjeno s prešito

odejo, obesil klobuk na klin, stopil potem k mizici, ki je stal na njej križ, pobožno poljubil nogo Križanemu in potem kleče použil večerjo.

Sestra je bila ves čas zraven. Po večerji je pospravila sobo in pripravila kakao za drugo jutro. Matej je tako pripravljeni zajtrk zjutraj malo pogrel ali ga spil kar mrzlega, če se je nudilo. Potem je šla sestra domov, če ni imela časa, da bi se še kaj dalje pomudila pri bratu in materi.

Matej si je zložil na stol zraven mize vse nabožne knjige, ki jih je rabil zvečer: razne molitvenike, knjižico različnih devetdnevnic in duhovno branje, ki je bilo vprav na vrsti. Pokleknil je in ni vstal, dokler ni opravil vseh pobožnosti. Potem se je pogovarjal z materjo največ o verskih stvareh, ali ji je pa kaj čital. Ljudi šalil se je in smejal, če je nanesa prilika. Najrajši pa se je pogovarjal z njo in sestro, če je bila zraven, o presveti Družini: o Jezusu, Mariji in Jožefu, ali pa o svetnikih in svetnicah, zlasti o spokornikih: o sv. Avguštinu, o Mariji iz Magdale, Mariji Egipčanski, Marjeti iz Kortone. — »Viš, Suzana, to so bila velika dekleta! Saj bi človek ne verjel, da zmore ženska toliko pokore. Lej, Suzana, taka je bila«, in pokazal ji je naslovno sliko v življenjepisni knjigi. »Poslušaj, bom bral, kako se je pokorila.«

In je bral s prijetnim, čistim glasom, da sta se mu mati in sestra kar čudili.

Kadar je bil posebno dobre volje, je tudi zapel.

*

Pozno — proti enajsti uri — se je zleknil na ležišče, na dve skupaj zbiti deski, in si pomeknil pod glavo blazino — leseno tnalno. V desno roko je vzel kipec Matere božje in je položil roko na prsi, tako da mu je počivala podoba na srcu. Dolgo je bilo, preden je dobil kipec, pripraven in priličen, da ga ni preveč oviral pri počitku. Naposled mu ga je preskrbela sestra. Brez njega bi ne bil zaspal.

»Pa zakaj moraš imeti kipec? Kaj ni zadosti svetinjica?«

»Bral sem, da je blaženi župnik iz Arsa, Janez Vianney, ko je bil še otrok, tudi vedno imel pri sebi Marijino podobo. In če ne bomo kakor otroci, ne pojdemo v nebeško kraljestvo. Tako je ta stvar, Suzana. Bog ti plačaj, da si mi preskrbela tako prilično podobo.«

Spal je Matej odet le s polovico volnene ponjave. Le če je bil prav hud mraz, mu je smela sestra dodati še staro preperelo vrečo.

*

Na vse zgodaj je Matej spet vstal k molitvi. Ob dveh je oddrdrala mala budilka s tenkim glasom. Drobna lučka je izžarevala sla-

botno svetlobo, vendar je mati, ki je ležala v drugem koncu izbe, lahko videla, kako je Matej pokleknil in molil. Njegov obraz je bil tako nenavaden.

»Ali se je kaj naredilo, Matej?«

Matej ni odgovoril; klečal je pokonci na postelji ali na tleh in molil v nočni obleki z razprostrtimi rokami. Večkrat se je vrgel na obraz. Tako je molil, da je mati lahko slišala, kako kliče preblaženo Devico Marijo, kakor da govori z njo, kakor da stojita drug poleg drugega iz oči v oči — in še vedno je imel roke razprostrate.

Če je zjutraj rekla mati: »Matej, kaj pa je bilo po noči?« se je nasmehnil, pokazal kip Matere božje in rekel: »Nihče si ne more misliti kako dobra mi je nebeška Kraljica. Ko bi vam mogel povedati, koliko veselja občutim ponoči, ko se pogovarjam z Bogom in preblaženo Devico Marijo!«

Pa kot bi bil rekel preveč, se je brž popravil: »Saj tega ne zaslužim, da mi Bog deli tako milost.«

*

Nedelja!

Da, nedelje so bile vse Matejeve, ali boljše rečeno: ne Matejeve, ampak Gospodove.

Prva nedelja v mesecu ga je klicala k sv. Ksaveriju, kjer je bilo skupno sv. obhajilo Marijine družbe.

Druga ga je zvala k mesečnemu obhajilu tretjega reda v frančiškansko cerkev.

Potem je bila bratovščina presv. Rešnjega Telesa, ki so jo vodili frančiškani; bratovščina živega rožnega venca pri dominikanih; bratovščina za srečno zadnjo uro pri jezuitih in še apostolstvo molitve. — — —

»Lej, Tom, danes sem bil pri 21 svetih mašah.«

Tom ga je pogledal, kot bi ne mogel razumeti ali kot bi dvomil o zdravi pameti tovariševi.

»Kaj me gledaš? Pri 21. sv. mašah sem bil danes v stolnici!«

»To sploh ni mogoče!«

»Vidiš, takole uredim: Pri dveh, treh mašah sem res kolikor mogoče zbrano navzoč; hkrati pa napravim namen, da se želim udeležiti sadov vseh drugih sv. maš, zlasti onih, ki se darujejo v stolnici. Tam je pa veliko sv. maš.«

*

Zvečer ob nedeljah je premislil, kaj je bil slišal čez dan. Najlepše misli si je zabeležil.

Tako je napisal: »Kar se tiče plemstva krvi: pravo plemstvo izvira samo od krvi Boga — človeka.

In spet je zapisal: »Božja volja je, da živi človek dvojno življenje: naravno in nadnaravno.«

Pa spet: »Vse meso je grešilo in vse meso mora trpeti. Brez boja ni zmage, brez zmage ni venca.«

»Naš Gospod se je prikazal sv. Jederti bled in truden, ves krvav in oblaten in ji je

rekel: »Odpri mi srce, moja hči: želim si odpočiti v njem.«

»Vrabc si najde hišo in grlica gnezdo, kjer izvali mladiče. Tvoje srce, o Jezus, naj bo moj pokoj in moje počivališče!«

Šesti katoliški shod za dunajsko škofijo je oklican. Zborovanja in prireditve bodo v dneh od 30. septembra do 4. oktobra. Posvetovanja bodo predvsem o teh-le vprašanjih: Verstveno pomanjkanje sedanjih dni. — Gospodarska stiska sedanjega časa. — Pravični zaslužek. — Socialno zavarovanje. — Vprašanje brezposelnosti. — Pomanjkanje svetišč in duhovskega naraščaja. V cerkvah bodo pridigarji razpravljali po vseh župnijah o teh-le zadevah: Mati in ljudstvo. — Župnija in karitativno delo. — Naša župnija kot družina. — Župnijsko občestvo in katol. organizacija idr.

Umrl je papežev spovednik, 84letni pater Celestin Alisiardi. Ali se mora papež tudi spovedovati? — bi utegnil kdo vprašati. Kako, da ne! Zapovedi božje in cerkvene vežejo tako papeža, kakor zadnjega prosjaka. Papež ima sicer naslov »sveti oče«, to pa ni bramba proti človeškim slabostim, ki smo jim vsi podvrženi. Čim višje pa je kdo postavljen, tem večje odgovornosti ima pred Bogom. Ako bi papež svojih dolžnosti vestno ne vršil, bi se močno pregrešil. Vsi vemo, da je Pij XI. res svet mož; toda če bi angel prišel in bi v človeški podobi hodil po zemlji, bi se opral. Pred Bogom smo vsi grešniki in vsak dan mora vsak človek, preden leže k počitku, v zavesti svojih slabosti, nepopolnosti in površnosti, zaklicati: »Mea culpa!« — moj greh! Prizanesi, o Gospod!

Križev pot mehikanske Cerkve — še ni pri kraju. Njeni protivniki ne mirujejo ter ji skušajo škodovati, kjer morejo. Lotili so se predvsem šole. Nedavno je bilo razdeljenih po šolah 1.500.000 izvodov neke brošure, ki n. pr. zapovedi božje spreminja v zapovedi komunizma. Svetno zgodovino predelujejo v zgodovino revolucije. V učiteljskih pripravnicah so predavanja o spolnem zdravstvu v taki obliki, da se širi le svobodna ljubezen. Neke pohujšljive knjige je bilo razdeljene dva

milijona izvodov. Predstave v kinih o spolni moralni za mladino, nesramni tako zvani klastični plesni tečaji, ki so obvezni po šolah, v katerih je od 15. leta dalje vpeljana skupno poučevanje mladeničev in mladenk — vse to mora mlade ljudi pokvariti... Kako je možno, da se take reči dogajajo? Katoličani nimajo skupnosti; manjka organizacije.

Prva Indijanka, ki naj bi bila prišteta med svetnice, je Katarina Tekakvita, imenovana tudi »Lilija rodu Mohavkov«. Živela je v naselbini ob veletoku St. Lorenzo. Škof Albany (v Združenih državah Severne Amerike) je zaprosil, naj se začne proces za njeno beatifikacijo.

Tudi posebnost. V južni Afriki, v mestu Johanisburg, je ondotni škof ob sklepu misijona posvetil kelih posebne vrste. Napraviti ga je dala družina »de Jager«, in sicer iz samih zlatih kolajn (medajl), ki jih je prejela kot odlikovanja na raznih gospodarskih razstavah.

Prepoved. Škofijstvo v Regensburgu je začasno prepovedalo sploh vse obiske Terezije Neumann v Konnersreuthu. S tem cerkvena oblast ni nameravala izreči nobene sodbe o zamaknjenosti.

Mednarodna zveza katoliških visokošolskih dijakov. »Pax Romana« je imela zborovanje v šviskem Freiburgu in praznovala 10letnico obstoja. Med zastopniki evropskih narodov so bili tudi Slovenci. Jedro razprav se da izraziti skratka: »Univerza in katoliški dijak.« Na prihodnjem zborovanju bodo katoliški akademiki vsega sveta razpravljali o najtežjem vprašanju sedanjega časa: o boljše-vizmu, ter določili pota in sredstva, kako bo mednarodno skupno delo katoliškega dijaštva to nevarnost pobijalo.

Po ameriško. Katoliški župnik Coughlin v znanem mestu Detroit, kjer imajo velikansko tovarno za avtovozila, ima vsako nedeljo cerkvene govore, ki jih razglaša 13 oddajnih ra-

dio-postaj. Prav posebno pozornost so vzbudile njegove pridige o delavskem vprašanju in o brezposelnosti. Pa so se oglasili nekateri, ki so zahtevali, naj župnik svoje govore omili. Odgovor: »Raje neham!« — Posledica: V treh dneh je došlo vodstvu radio-postaje v Detroitu do 10.000 pismenih ugovorov; župniku pa 400.000 pozivov. Naslednjo nedeljo je župnik zopet neovirano govoril pred mikrofonom od dajne postaje.

Se še dobe vzor-možje. Nedavno je kancler nemške države imel nujno pot v London. Teга prvega državnika v Nemčiji je bil angleški list »The Evening Standard« takole pohvalil: »Nemški državni kancler dr. Brüning je ministrski predsednik z eno samo obleko. V palačo državnega kanclerja je prišel z ročno torbico, pa jo bo prav tako tudi zapustil, kadar bo doslužil; kajti dr. Brüning je katoličan, je ascet, ki pozna samopremagovanje. 45 let mu je. Oženjen ni. — Dr. Brüning je najmlajši ministrski predsednik v Evropi. Značilno zanj je, da je mož molčečnosti. Živi preprosto. Od plače, kolikor je ne porabi, daje državi nazaj. Njegove kreposti so kreposti odpovedi. Molčečnost je njegova moč, odločnost in pogum njegova prednost. V zbornici ali pred ljudstvom govori le tedaj, če je sila...«

Res izklesan katoliški značaj!

Škof, voditelj duhovnih vaj za žurnaliste (časnikarje). One dni je vodil duhovne vaje za založnike, urednike in pisatelje škof dr. Žiga Waitz (Feldkirch-Innsbruck). Udeležencev je bilo 30. Prilicno je v govoru naštel škofovski voditelj duhovnih vaj (bil je pred 40 leti tudi sam urednik), kakšne lastnosti mora imeti katoliški časnikar. Zahteval je: Katoliški časnikar mora imeti vsesplošno znanje, urno in spretno pero, tenkočutno zmožnost, da sluti razne dogodke — prav kakor aparat na potresni opazovalnici, sveto stvarnost in nepristranost, nepodkupljivost, nesebičnost in neobčutnost ob hvali ali graji, in kolikortoliko tudi neodvisnosti od strankine pripadnosti.

Brez verskega pouka ne gre več. To je uvidel senat mesta Newyork. S 1. septembrom, ko se prično šole, bodo imele vse mestne šole tudi verski pouk. Šolska oblast utemeljuje potrebo verskega pouka, ki ga doslej po javnih šolah ni bilo, s tem, »da brez tega pouka ni mogoče več shajati. Vzgoja brez verstva ni možna.« Tudi v newyorške srednje šole bodo polagoma vpeljali verski pouk.

Bivši detektiv — duhovnik. V Newyorku je bil posvečen za mašnika F. Danijel Daly. Bil je poprej detektiv v Chikaču. Morda ga je k temu nagnilo gorje in propalost, ki jo je opazoval v svoji službi, ne da bi mogel pomagati. Detektiv ne poboljšuje, pač pa duhovnik, ki

more očeta, mater in otroke vzgojiti, da spolnjujejo božje zapovedi. — Na poljskih dopisnicah je bilo nedavno čitati tole: »Vzgajajte svoje otroke dobro, pa bomo lahko vse ječe odpravili; kajti potem ne bo več hudo delcev.«

Blagor! Skoraj 1800 učiteljic je v vrstah Marijinih družb na Bavarskem. Od teh jih je v monakovski škofiji 786. Najlepše apostolsko delo teh vrljih kongreganistinj je skrb za duhovne vaje med učenkami.

Naj razume, kdor more... 13 let čakajo ruski tlačani v dolgih vrstah s karto za košček kruha, za četrť kilograma masla, za pol litra mleka... Inozemcu seveda preskrbe vsega v izobilju. 13 let že izumirajo počasne in nasilne smrti oni, ki so v veliki Rusiji najboljši; 13 let že ropajo sovjetske oblasti cerkve, skrunijo oltarje, more duhovnike, iztrebljajo inteligenco, zastrupljajo otroške duše; 13 let že visi nad ruskim narodom Damoklejev meč Čeke, in 13 let tišči k tlom klice nesrečnih duš s strojnicami in puškami... In vse to pred očmi Zapada in zapadne kulture... Pa je javna tajnost, da se evropski vojni veščaki pridno prizadevajo, da izvežbajo ruskim krvnikom odlično vojsko, ki je poučena v najnovejši vojni tehniki; da ne govorimo o evropski in ameriški industriji, ki pred rdečimi silami tako rekoč klečeplazi in brez ozira na svoje »krščansko« mišljenje izdeluje stroje za stroji ter jih dobavlja morilecem človeštva. In vse to radi ljubega demona denarja! Za par zlatnikov nudijo strahovladi užigalo, ki utegne vpepeliti njih lastno hišo — a hkrati pogaziti tudi krščanstvo in kulturo. Kaj pravijo k temu odgovornosti se zavedajoči veliki možje Evrope?

Veličastna proslava Marije v Braziliji. 1500letni spomin efeškega cerkvenega zbora je poživil češčenje Marijino po vsem katoliškem svetu. V mestu S. Paolo je v posebnem slovesu čudodelna slika blažene Device Marije, ki jo braziljski katoličani imenujejo »Kraljico Brazilije«. Koncem maja so prepeljali to sliko v glavno mesto republike: Rio de Janeiro, kjer se je izvršilo izredno slavlje, kakršno se ne vidi v nobenem drugem mestu na svetu. Tako se je izrazil kardinal Sebastijan Leme. Po cerkvenem pravilu je bila prenešana čudodelna slika v sprevodu na trg Esplanade. Tu je bila izpostavljena na monumentalnem, umetniškem oltarju. Slavlje je doseglo svoj višek, ko je kardinal Leme Marijo okronal. Svečanosti se je udeležilo en milijon vernikov iz cele Brazilije. Navzočih je bilo 25 škofov, apostolski nuncij, člani diplomatskega zbora, predsednik republike dr. Vargas, svetne in vojaške oblasti, verske organizacije i. dr. Vsi udeleženci so glasno in oduševljeno pozdravljali Kristusa Kralja in blaženo Devico.

Vse to priča, da verski duh v Južni Ameriki živo napreduje.

Ruski »nekronani car« jemlje besede najzaj... Na nekem shodu je Staljin med drugim priznal to-le: »Trebalo bo marsikaj sežgati, kar smo doslej molili, in marsikaj moliti, kar smo sežgali...« Kaj je nameraval s tem reči?... Brez pridržka je n. pr. zavrgel, da bi bili brez izjeme vsi enako plačani. Boljši, pridnejši, izobraženejši, spretnejši delavci morajo dobiti večje plače, kot lenuhi in površneži. Strokovnjaki in mojstri skaze ne smejo prejemati enake plače.« Prav tako je obsodil, da je bil vpeljan nepretrgan petdnevni delavnik. Uvideva torej, da je treba uvesti skupni (sedmi) dan počitka in praznovanja. Morda bo dozorelo v Staljinu, ki je sin dobre, krščanske ruske družine, še prepričanje, da brez Boga ne gre in ne bo šlo.

Čudne reči se slišijo. Listi pišejo, da je sovjetska vlada v Rusiji žrtvovala za prevrat na Španskem okrog 50 milijonov in da so revolucionarji bili v trajni in direktni brzogovorni zvezi z Moskvo med tem, ko so goreli samostani in razni zavodi na Španskem. Tudi komunistični izgredi v Nemčiji so imeli vodstvo v ruskem središču komunizma. — Težko, da bi bile take govorice brez podlage. Prav tako vnebovpijoče zločinstvo so izvršili v Braziliji — tako vsaj je čitati v časopisih —, kjer so potopili v morje 100.000 stotov kavinega zrnja, 80.000 stotov pa še čaka ista usoda samo zato, da bi cena kavi vsled bogatega pridelka ne padla. Enak zločin na človečnosti so izvršili v preteklih letih baje v Kanadi in Severni Ameriki, kjer so ogromne zaloge žita sežgali ali pa potopili. Po drugih deželah so neštete množice, ki stradajo kruha, tam pa uničujejo živež, samo da bi se cene vzdržale. To ni samo nezaslišano barbarstvo, vnebovpijoča krivica in hudodelstvo, marveč najhujša pregreha zoper ljubezen. Ves svet bi moral glasno ugovarjati.

Lepi sadovi »Katoliške akcije« se kažejo posebno na evharističnih skupščinah zdaj tu, zdaj tam. Močočna proslava Kristusa Kralja se je izvršila tudi v Konjicah, dne 2. avgusta. Na ta slavnostni dan sta pripravila vernike dva misijonarja (superior Al. Pohar in T. Tavčar iz Celja) s tridnevnimi duhovnimi vajami. Množice vernikov so pristopile k sv. obhajilu. Zjutraj ob 5 žene, ob 6 močje in fantje, ob pol 8 mladina. Ganljiv je bil pogled na polno cerkev mož in fantov, ki so se pobožno vrstili k mizi Gospodovi. Pred sv. obhajilom je vsakokrat govoril prevz. škof dr. Ivan Tomažič o evharističnem Kralju. Množice, ki niso dobile

prostora v cerkvi, so imele med veliko pontifikalno mašo tiho sv. opravilo zunaj cerkve. Po cerkvenem govoru in sv. maši je bilo zborovanje Katoliške akcije na prostem. Po odposlanih pozdravih sv. očetu Piju XI in Nj. Vel. kralju Aleksandru, ter prevz. vladiki Karlinu, so sledili govori. Dr. Voršič iz Celja je pojasnil, da je treba v sedanjih zmedah in moralnem propadanju iskati leka in pomoči pri Kristusu Kralju in v izvajanju teža, kar je namen Katoliške akcije. Urednik dr. Vatovec pa je govoril o vzgoji mladine v duhu in smereh Katol. akcije. — Veličastna je bila popoldanska procesija z Najsvetejšim. Verniki konjiške dekanije so se na res ganljiv način poklonili Kristusu Kralju v sveti Evharistiji.

Dne 27. septembra se bodo vršili evharistični kongresi v št. Vidu nad Ljubljano. v D. M. v Polju, na Viču in na Igu.

Kronika ljubljanske škofije. Umeščen je bil 24. jul. na župnijo Mengeš Janko Sušnik; na župnijo Kolovrat pa Franč Učakar, bivši kaplan na Blokah. — Ponesrečil se je bogoslovec ljubljanske škofije, Janko Pirnat. Vozil se je z nove maše proti domu v večjem avtomobilu nekega domačina. Na ostrem ovinku pri Gomilskem se je avto prevrnil. Drugim sopotnikom se ni zgodilo nič posebno hudega, bogoslovcu je pa pri padcu počila lobanja, da se ni več zavedel. Umrli je nato v celjski bolnišnici. Pokopan je bil ob veliki udeležbi vernikov in gg. duhovnikov. Tovariši so prihiteli od vseh strani, da so se poslovili od dražega prijatelja. Mrtvaški oder je bil obsut s cvetjem. N. v m. p.!

Lavantinska škofija. Župnija Stranice pri Konjicah je poverjena Antonu Medvedu, kaplanu v Novi cerkvi pri Vojniku. — Postavljen je za dekana braslovške dekanije svetnik Karel Presker, župnik v Šmartnem ob Paki. — Za župn. upravitelja v Belih vodah je imenovan Fr. Klasinc, poprej kaplan v Slov. Bistrici; na njegovo mesto je prišel Janez Vodeb, kaplan pri Sv. Juriju v Slov. goricah.

Spremembe v slov. frančiškanski provinciji Ljubljana: Dr. p. Guido Rant, provincijal, p. Ananija Vračko, gvardijan iz Brežic, p. Pij Žankar, provincijalni tajnik in prokurator, p. Severin Fabiani iz Nov. mesta, p. Angelik Tominec, župnik, p. Kerubin Begelj, kaplan iz Kamnika. **Novo mesto:** P. Ciprijan Napast, gvard., p. Ferdinand Zajec, organist iz Ljubljane, p. Lenart Kalac iz Maribora, p. Oto Kocjan z Brezij, p. Bazilij Štupnik, vizit. 3. reda z Brezij. Kamnik: Dr. p. Hadrijan Kokol, gvard. in def. prov. iz Ljubljane, p. Bernardin Mlakar, vikarij, p. Evstahij Berlec iz Rocna, p. Konstantin Vrankar, kateh. z Brezij. **Nazaret:** P. Kerubin Tušek, kustos prov. in gvard., p.

Dominik Nabernik iz Maribora. Brežice: P. Gracijan Heric, gvard., p. Fridr. Saller iz Nove Stifte, p. Atanzij Ausser z Brezij. Maribor: P. Gratus Kostanjšek, defin. prov., p. Valerijan, vikarij, p. Benedikt Krakar, kaplan iz Kamnika p. Ladislav Pintar, kateh. iz Nov. mesta. Sv. Trojica: P. Rupert Suhai, vikar, P. Ludvik Dovč iz Ljubljane. Brezje: P. Bonaventura Resman, def. prov. in gvard., p. Julij Sušnik, vikar od Sv. Trojice, p. Henrik Damiš iz Nov. mesta. Vič: P. Arhangel Appej, predst. Rocno: P. Emerik Landergott, predst. p. Karol Dijak iz Kamnika.

Sijajno zlatomašniško svečanost so imeli 9. avgusta v Cerkljah na Gorenjskem. 50letni mašniški jubilej je praznoval ondotni župnik in dekan Fr. Dolinar, ki je poln zdravja in nezlomljivih moči v krogu dekanijske duhovščine stopil k oltarju, da se zahvali Bogu za vse podeljene milosti v dolgih letih. Slovesnost je poveličal sam vladika prevzv. g. dr. Gr. Rožman s cerkvenim jubilejnim govorom v obnovljeni cerkvi cerkljanski. Župnijani so vse storili, da se skažejo hvaležne svojemu blagemu duhovnemu očetu, ki že skoraj 30 let oskrbuje veliko župnijo. Bog daj svoj blagoslov še v bodoče!

Kapela Kristusa Kralja v Logarjevi dolini je bila blagoslovljena v nedeljo, 9. avgusta. Cerkvica, ki ima prostora za 200 ljudi, je prav za prav spomin na pokojnega dobrega akademika Pavleta Šumana, deloma pa spomin 40-letnega župnikovanja g. M. Šmida v Solčavi. Za zidavo je prispeval oče pokojnega Pavleta, dr. Šuman, 14.000 Din. Ustanovnikov, ki so darovali po 1000 Din in več je okrog 50. Med domačini, ki so se s prispevki in z delom vsi po možnosti odlikovali, sta največ prispevala Logar in Podbrežnik. Glavno delo in zbiranje denarnih sredstev je pa slonelo na ramah vnetega g. kaplana Kolmana Vinkota. Blagoslovi-tev je izvršil mariborski vladika prevzv. g. dr. A. Karlin.

Vincencijeva družba za ljubljansko škofijo je dobila novega predsednika. Dne 19. julija je bil soglasno izvoljen na to odlično mesto ravnatelj dr. Mirko Božič.

Marijine družine

Dečki »Marijinega Vrtca« v počitniški koloniji.

Kar završelo je med dečki v »Marijinem Vrtcu«, ko so zvedeli, da bodo šli na skupno letovanje. Najraje bi kar vsi šli; tudi najmanjši so imeli pogum, zapustiti za cel teden svoje starše. In vendar so morali ostati še doma.

7. julij je bil dan odhoda. Pred Sedejevim mlinom na Javorniku smo se zjutraj zbrali. Bilo nas je 15 dečkov, 3 dijaki in voditelj. Med

veselim pozdravljanjem smo se odpeljali z avtom izpred oči svojih skrbnih staršev proti gozdu Martuljak.

Pri prijaznem gospodarju »Citrarju« smo se nastanili. Z njegovega vrta je prekrasen pogled na močogočno Martuljkovo skupino. Takoј smo začeli urejevati svoj stan. Najprej seveda »spalni salon«. Na prostornem podu je bila slama in na tej si je vsak postlal. Pa tudi v kuhinji smo se kaj kmalu udomačili. Kuharja sta bila sedmošolec Tonček in voditelj. Pomočnika pa sta bila tudi učiteljsčnika Tonček in Fran. Manjši dečki pa so bili določeni vsak dan posebej, da so pomivali in drva pripravljali.

Dnevnegega reda ne smemo prezreti. Takle je bil v splošnem: Ob 6 je rog zatrobil: »Vstajte!« Cez četr ure pa je že zazvonilo v prijazno kapelico presv. Srca Jezusovega k službi božji. Skupno smo opravili jutranjo molitev, nato je bila sv. maša, med katero so vsi kolonisti lepo skupno molili. Da smo se pa res čutili kot ena družina božjih otrok, so kolonisti večinoma vse dni prejeli tudi sveto obhajilo. Po sv. maši smo skupno zapeli kako evharistično ali marijansko pesem. Vsak dan smo tudi priporočili božjemu varstvu preganjane kristjane.

Nato je bil zajtrk. K vsakokratnemu obedu nas je klical rog in vsakikrat smo pred jedjo in po jedi v vrsti skupno in glasno zahvalili Boga. Pa da bi videli, kako je šlo pod milim nebom vsem v slast!

Dopoldanski in popoldanski prosti čas smo porabili za najrazličnejše igranje: žoganje, nogomet, kopanje, nabiranje jagod, čitanje itd. Po večerji so se pa strnile citre in ljubki deški glasovi v skupni zbor. V primernem času je bil tudi četrturni vzgojni pouk.

V mraku smo se zbrali v cerkvi k večerni pobožnosti. Nič ni bilo treba siliti. Najprej je bil petminutni nagovor, nato »Ave Marija«, končno večerna molitev z izpraševanjem vesti. Po večerni molitvi smo še zapeli Marijino pesem ali »Povsod Boga«. Vsak večer drugo pesem. Vsaka pa je privrela iz dna srca, zlasti še ona: »Še gori ljubezen«. Ti večerni trenutki v tej gorski cerkvici so bili za vse res božji trenutki.

Izlete smo delali na blizu in daleč: k Martuljkovim slapovom, na Vršič in celo na Peč smo šli, kjer se križajo tri meje: jugoslovanska, italijanska in avstrijska. Od tu smo opazovali Svete Višarje in divno Koroško Slovenijo. Šli smo tudi na obisk bogoslovske koče v Martuljku, kjer smo enkrat tudi kosilo skuhali.

Osmi dan je prišel in s tem naše slovo. Še enkrat in to tik pred prihodom avtomo-

bila, smo stopili v cerkvico in zapeli pristrčno »Hvala večnemu Bogu« in »Še gori ljubezen« v slovo.

600 kongreganistov iz vrst dijaštva se je zbralo blizu Linza (Freienberg) početkom avgusta k skupnemu posvetovanju, ki ga je sklicala glavna zveza. Čez 60 dijaških organizacij je odposlalo svoje zastopnike. To je bil elitni zbor, ki ga mora biti vesel vsak pošten človek.

25letnico je slavila dijaška Mar. družba v Inomosti. 300 gimnazijcev je zbranih ob zastavi Marijini.

† **Ivan Voljč.** Kopalna sezona preteklih počitnic zabeležuje tudi v vrstah dijaštva nekaj smrtnih nesreč. Prav pred uredniškim zaključkom te številke je prišlo z otoka Hvara žalno obvestilo, da je ondi v morju utonil dijak 6 šolec ljubljanske humanistične gimnazije, Ivan Voljč, doma na Vrhniki. Na Hvar je odšel z dijaško počitniško kolonijo, kjer ga je nenadoma presenetila smrt v valovih. — Pokojni Ivan je bil dober mladenič, član dijaške Marijine družbe, lepega vedenja, vzornega življenja. Zadnje počitnice si je do odhoda iz Ljubljane hotel za knjige nekoliko prislužiti s tem, da je pomagal pri nekem zidarskem mojstru; pri oo. jezuitih so mu pa dajali hrano. Med šolskim letom je stregel vsak dan pri peti in polšesti maši v stolnici. Škoda pridnega fanta. Brez dvoma je bil za večno pot pripravljen, dasi na to ni mislil. N. p. v m.!

Polje. Prelepo slovesnost smo imeli ob sklepu maja. Želja, ki je toliko časa tlela v naših srcih, je izpolnjena. Ta dan je g. dekanjski voditelj blagoslovil novo, krasno zastavo dekliške Marijine družbe, hkrati pa je bilo sprejetih 14 kandidatinj. V presrčnem govoru je očrtal dekanjski voditelj sliko krščanskega dekleta in njenega blagodejnega delovanja v vseh slojih človeške družbe. Za vzor je poslušalkam postavil nebeško Mater. Dal Bog, da bi dekleta res urejevala svoje življenje po smericah, danih v tem govoru! Naj nova zastava vnema in ogreva za lepo družbo in častno službo Marijino tudi one mladenke, ki doslej iz tega ali onega predsodka niso še imele poguma, da bi se pridružile izvoljeni armadi Marijini!

Vič. Pravijo: Mar. družba prospeva, kjer se načelstvo z vnetim voditeljem zaveda svoje odgovornosti in se vestno ter vztrajno trudi za dosego družbenih ciljev. To lahko trdimo o gosp. voditelju naše družbe: P. Teodor Tavčar-ju, ki je 12. julija obhajal svoj srebrni mašniški jubilej. Kongregacija in vsa župnija se je radovala lepega slavlja. Globoko je zarezal v njivo naše družbe s svojim krepkim, odločnim delom povsod, kjer je bilo treba. Mnogo mu dolgujemo. Gospod, ki je štel žrtve, trude

in odpovedi, naj mu povrne! V skrbi za vzorno Marijansko življenje vseh in posameznih naj se kaže naša hvaležnost.

Zg. Ponikva. Živahnost po kongregacijah pospešujejo tudi dopisi, ki pričajo, kako se razvija Marijansko življenje tam, kjer pravila niso samo na papirju. Tudi v Ponikvi lahko pokažemo na lepe sadove Marijanskega gibanja. Omenjamo n. pr., da se je lanskega oktobra udeležilo 50 družbenic pravih (zaprtih) duhovnih vaj pri Sv. Jožefu (Celje). Letos, koncem majnika je bila na slovesen način blagoslovljena kongregacijska zastava, ki so jo umetniško izdelale č. š. sestre v Mariboru. Na eni strani (na modri svili) je podoba Brezmadežne, na drugi beli strani slika sv. Terezije D. J. Stroški so znašali 8500 Din. Lep trak je dar posestnice T. R. K. blagoslovitvi so prihitele tudi sosedne družbe. Bile so navzoče pri popoldanski predstavi »Junaške Blejke«. — Odseki pridno vrše svojo nalogo — predvsem pa evharistijski in olupševalni. Veliko članic je opravljalo Alojzijevo pobožnost. Dne 28. junija so se tovarišice udeležile dekliškega shoda na gori Oljki.

Iz Mirne peči. Naša Mar. družina fantov in deklet preživlja v zadnjih letih razveseljive dneve svojega notranjega življenja. Dekliška Mar. družba je po številu že dalj časa prednjačila v dekaniji. Toda glavni cilj Mar. kongregacije ni, da bi zbrala pod Marijino zastavo številne vrste častilcev Marijinih, marveč, da združi vrste fantov in deklet močnih po zglednem in apostolskem življenju. Temu namenu je naše družbeno predstojništvo posvečalo dosti truda; skrbelo je vestno za disciplino v verskem in družabnem življenju. Slabe mladike so odletele, nekatere je bilo treba tudi odrezati. Tako je upati, da bo v bodoče v tem izčiščenem vrtu Mar. hčera zacvetelo duhteče cvetje Marijinih čednosti. — Pa tudi fantovska Mar. družba kaže v zadnjih 2 letih lepe uspehe. Razveseljivo je zlasti dejstvo, da se oglašajo vedno bolj fantje v starosti od 14.—17. leta, saj vprav v teh letih potrebujejo močne opore, da znajo prekipevajoče sile svoje notranjosti obrniti v smer, ki vodi k idealu vseh idealov — Bogu. Vzorov in pripomočkov za to samovzgojno rast pa najde fant v najlepši in najvišji meri v družini, ki ji kraljuje Mati samega Boga. — Žal, da je naša Mar. družina prav v teh dneh izgubila svojega vnetega voditelja g. Martina Bukovca, ki je zelo veliko storil in žrtvoval za poživitev obeh kongregacij. Naj tudi delo njegovega naslednika dobri Bog obilo blagoslovi.

Sladka gora pri Šmarju. Dekliška Marijina družba je 4. avgusta izgubila pridno, vzorno članico Jerko Cverlin. Lahko jo postavimo za zgled zlasti glede evharističnega življenja. Ka-

dar je bila prilika, se je rada pomudila v molitvi pred tabernakljem. Dasi je imela precej dolgo pot do cerkve, je vendarle pogostokrat, skoraj vsak dan prihajala k svetemu obhajilu. Življenje z Jezusom ji je pripomoglo, da je delala čast kongregaciji. Do tovarišic in v družbi je bila vsekdar prijazna in vedrega obnašanja. Na smrt je bila dobro pripravljena. Po lepem življenju je res mirno v Gospodu zaspala. Pred hišo se je od nje imenom družbe poslovila Zofija W. v presrečnih besedah, ki so ganile vse navzoče. R. i. p.!

Kamniki: Umrli je blaže, mirne smrti v ljubljanski bolnišnici Terezija Sušnik, članica tukajšnje M. družbe, (hči prejšnjega oskrbnika na »Starem gradu«). Bila je lepega, krščanskega življenja, prejela je pogosto sv. zakramente, udeleževala se službe božje, ter molitvenih ur pred Najsvetejšim. Zgledna članica Upamo, da uživa večno veselje pri Bogu, po katerem je hrepnela.

Dobre knjige

MARIJINIM DRUŽBAM SPOROČAMO, da so doslej izšli že trije zvezki »Kongregacijske knjižnice, in sicer:

KATEKIZEM MARIJINE KONGREGACIJE. Sestavil o. Viktor Kopatin, D. J. Cena Din 3.— za izvod, na vsakih 10 izvodov eden povrh. Nobenega kongreganista in nobene družbenice ne sme biti brez katekizma Marijine kongregacije. Pisan je stvarno, jedrnat, pa vendar lahko umljivo.

MARIJA MOJA MATI. Kongregacijska knjižica, zvez. 2. — To je lična 24 strani obsegajoča sprejemnica za Marijine vrtece. Prva izdaja je tako hitro pošla, da smo tekoma pol leta morali prirediti drugo izdajo. Oblika je sedaj bolj prirska, obsega pa poleg pravil tudi 3 pesmice z notami, sestavljene nalašč za naše male. Cena izv. Din 2.—, na vsakih 10 izv. eden povrh in poštnino plačamo sami.

OTROCI MARIJINEGA VRTCA. Kongregacijska knjižnica zv. 3. To je otroška igrice za deklice Mar. vrtecev. Pisana otroško, živahno. Poskusite! Cena Din 2.— izv.; pravico do vprizoritve imate, če kupite vsaj pet izvodov.

Te knjižice, kakor tudi vse druge družbene potrebščine: svetinje, znake itd., naročajte v Pisarni Marijinih družb, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

V Zakramentu vse sladkosti. II. izdaja — s slovenskim besedilom. Za mešani zbor z orglami. Stanko Premrl. Ljubljana 1931. Odobril škof. ordinariat. Založila Jugoslov. knjigarna v Ljubljani. Cena Din 20.

Ta zbirka z 12. napevi ob blagoslovu z Najsvetejšim ima namesto »Tantum ergo...« slovensko besedilo. Teh napevov potrebujemo veliko, saj »razlika mika«. V vsaki dobri zbirki je nekaj komadov, ki takoj osvoje srca in ušesa poslušalcev. Pričujoča je že preizkušena. Mnogo napevov je že udomačenih. Kjer te izdaje še nimajo, naj jo naroče, pa se bodo prepričali, da ima zdravo, kleno jedro.

Šopek cerkvenih pesmi (10) za mešan zbor, zložila dr. M. Alakok Ekel iz kongregacije sester — Križaric, Jugoslov. knjigarna v Ljubljani 1931. Cena 20 Din.

Ta šopek bodo pozdravili povsod, kjer cerkveni zbori ne premorejo posebno spretnih moči. Vse skladbe v »Šopku« bodo prav prišle; saj prilžnostnih pesmi v skupni zbirki ni lahko dobiti. Tu imamo 2 Marijini, po 1 na č. sv. Alojziju, sv. Jožefu, sv. Cirilu in Metodu, sv. Tereziji D. J., slavospev Kristusu Kralju itd.

Skladbe so prav prijetne za uho, lahke, dasi ni nič izrazito novega v njih. Bodo ugajale.

Vaja v krščanski popolnosti. Drugi zvezek. Ljubljana 1931. Izdal in založil: Glasnik Presv. Srca Jezusovega. — Cena s poštnino vred Din 10. Prav tako tehtna, je da še bolj poučna je vsebina drugega zvezka »Vaje o krščanski popolnosti«. Govori: O bratski ljubezni in slogi. O molitvi. O pričujočnosti božji in o izpraševanju vesti. Vse tako preprosto, jasno in nazorno, da tudi najbolj preprost človek lahko razume. Naroča se pri: Glasniku presv. Srca Jezusovega, Ljubljana, Zrinjskega ulica.

Okrasne spenjavke za vrt in dom. Spisal ing. agr. Ciril Jeglič, Založila Družba sv. Mohorja v Celju. Z 52 podobami. Cena broš. izvodu za ude Din 21, za neude Din 28. V tej knjigi so zbrane vse za naše razmere prikladne spenjavke (pojasnjuje jih 52 slik). Dano je vodilo, kako in kje naj jih uporabljamo, kako oskrbujemo.

Knjigo dobite po vseh knjigarnah in pri Družbi sv. Mohorja v Celju.

Odgovori

R. P. B.: Ali je kje tak zavod, da bi sprejemali starejše fante, ki bi radi postali duhovniki? — V Sloveniji takega zavoda ni. Morda bi katera izmed redovnih hiš pripomogla do duhovskega poklica v redovnem življenju. Kaže — potrkati.

J. M.: Spolnjam božje in cerkvene zapovedi, varujem se kolikor mogoče tudi malih grehov. Ali mi bo ovira za zveličanje, če nisem sledila božjemu klicu v redovno življenje?

Vaša pojasnila v dolgem pismu pričajo, da je ves strah, ki Vas vznemirja, brez podlage. Zdi se Vam, da Vas je Bog klical v samostan, toda vabile so Vas bolj prijateljice. Bog je, ki vodi naša pota in odkaže mesto vsakemu, ki se mu priporoča v molitvi, tam, kjer se bo najlažje zveličal. Glede Vašega slučaja je še pripomniti: Tudi če bi bilo kaj krivde na Vaši strani, (pa je ni), ni bila zavestna in ne takaa, da bi se bilo treba vznemirjati. Pustite vse te marnje ob strani — in služite Bogu v veselju.

Naša slika: Žalostne Matere božje, ki se imenuje tudi Marija sedem žalosti in Kraljica mučencev, se nahaja v ljubljanskem škofijemskem dvorcu. Ta stara slika nam predočuje znake Marijine žalosti: za Kristusovo obleko so vojaki vadjali, Kristusa so bičali, ga s trnovo krono kronali, z žolčem pojili, njegovo srce prebodli. Zato je Marijino srce tolikrat presunil meč bolečin!

V. S.

DAR. Za kruhe sv. Antona: A. B. (F. p. K.) 100 Din.

umetnost, in vsem članom in prijateljem bratovščine, toplo priporočamo obisk razstave.

Nabožna knjižica »Nebeške rože«. V zbirki »Nebeške rože«, ki jo izdaja in urejuje stolni kanonik Alojzij Stroj, sta izšli doslej dve knjigi. Prva ima naslov »Življenje z Jezusom« in opisuje milosti sv. obhajila. Radi lične oblike in izbrane vsebine je zlasti pripravna kot evharistični molitvenik. Druga knjiga z naslovom »Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah« slika v prisrčnih govorih p. Mateja velik blagoslov, ki pride v krščansko družino s posvetitvijo Jezusovemu presvetemu Srcu. Letos bosta izšli še dve knjigi: »Življenje čudodelnice današnjih dni karmeličanke Male sv. Terezije« in »Premišljevanja o sv. rožnem vencu«. Vse štiri knjige stanejo elegantno broširane Din 40.— lepo vezane Din 60.— (V zadnjo številko se je vrinila neljuba pomota, da stane ena knjiga Din 40.—, kar s to objavo popravljamo.) Naročila sprejema Uprava »Nebeških rož« v Ljubljani, Komenskega

ulica 12. Dragoceno zbirko dobrega nabožnega berila nam nudi zbirka »Nebeške rože«. Razveselila bo mladino in odrasle. Naj bi našla pot v vsako hišo!

KONGREGANISTI Z DEŽELE,

ki prihajajo na delo ali v službo v Ljubljano in bi radi tudi na novem mestu zvesto služili svoji Gospej in Materi, naj se s potrdilom voditelja domače Marijine družbe kmalu po dohodu zglase pri vodstvu kake ljubljanske kongregacije; fantje naj se zglase v stolnem župnišču, Pred škofijo 12, ali pa v križanskem samostanu, Napoleonov trg 1, dekleta pa v Lichtenthurnovem zavodu, v Križankah ali pa pri Uršulinkah. Mladenke, ki imajo kako inteligenčno službo, naj se javijo v stolnem župnišču, Pred škofijo. Tam dobe vsa potrebna navodila glede nadaljnega kongregacijskega življenja. Družbeniki in družbenice, naznanite to vsem sočlanom, ki morda ne bero tega naznanila. — V vseh takih slučajih posreduje radevolje tudi uprava »Bogoljuba« v Jugoslov. tiskarni v Ljubljani.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Ljubljana, v lastni palači na vogalu Miklošičeve in Masarykove ceste

SPREJEMA požarna zavarovanja, zvonove iz bronu proti razpokam, zavarovanja stekla ter življenska zavarovanja v vseh kombinacijah.

PODRUŽNICE:

Beograd, Dečanska ulica 27/II. Celje, Cankarjeva ulica 4. Sarajevo, Vojvode Stepe Obala 42. Split, Ulica XI Puka 22. Zagreb, Mihanovičeva ulica 2/II.

Poverjenišтва v vseh večjih krajih.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obrestuje hran. vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 190 milijonov dinarjev.

Varno naložite svoj denar v

VZAJEMNI POSOJILNICI

v Ljubljani, poleg hotela UNION

Obrestovanje najugodnejše

Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

IL NADSTROPJE

Hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V KAMNIKU

Sutna št. 22 (lastna hiša) blizu postaje

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodnejše. Vse davke plačuje hranilnica sama. Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvo. Otvarja tekoče račune itd.

... in zdaj že
četrty rod !

Že več ko 80 let
uporabljajo izku-
šene gospodinje
za pranje mila
„Jelen“. Trije ro-
dovi že poznajo to či-
sto, izdatno milo - in zdaj
ga spoznava in čisla že
tudi četrti rod!

SCHICHT ovo
MILO „JELEN“

vedno tako, kakor je bilo,
vedno enako dobro